

ISKRA - APARATI, LJUBLJANA

V maju presežen mesečni dinamični načrt

V mesecu maju je bila proizvodnja po denarnih vrednostih še za 6,18 % višja kot v mesecu aprilu. Tako visok obseg nam je zagotovil, da smo mesečni proizvodni načrt za skupno proizvodnjo izpolnili s kazalnikom 107,53. Od tega smo načrt proizvodnje za domače tržišče presegli kar za 11,02 %, dočim smo v izvozu zaostali za 6 %. S tako ugodno izpolnitvijo mesečne naloge sicer še vedno nismo izravnali vseh zaostankov pri izpolnjevanju kumulativnega proizvodnega načrta, smo pa skupni kazalnik nekoliko izboljšali, saj je obstal pri 95,59 %. Od tega je izpolnjevanje v kumulativni prav tako boljše za domače kupce, kjer smo z majem izpolnili 97,20 % načrtovanega obsega, v izvozu pa je zaostanek večji, saj smo za prvih pet mesecev izpolnili načrt le s kazalnikom 89,13.

Po posameznih skupinah izdelkov smo načrtovane mesečne naloge izpolnili in celo presegli, zaostanek je le pri izvozu zaščitnih relejev in elementov avtomatike, kjer so naročila, s tem pa tudi proizvodnja za italijanske kupce precej manjša, kot smo predvidevali.

Pri stikalnih aparatih smo mesečni proizvodni načrt presegli več kot za polovico, saj je kazalnik izpolnitve za domače tržišče 161,42. V kumulativni zaostanka nismo uspeli v celoti nadoknaditi, ker se ni gradiva iz uvoza za tipkala TLB, čeprav smo to proizvodnjo za drugo trimesečje normalno načrtovali. V izvozu sta pri tej skupini izdelkov oba kazalnika zelo ugodna, saj smo mesečni načrt presegli za

13,95 % in naredili v kumulativni za 13,41 % več, kot smo predvidevali.

Tudi v skupini industrijskih elektronskih naprav je bila mesečna proizvodna naloga v celoti dosežena, oziroma presežena. Za domače tržišče smo proizvodni načrt izpolnili s kazalnikom 100,61, za izvoz pa celo s kazalnikom 125,34. Vendar tudi v tej skupini in ob tako ugodni izpolnitvi mesečne naloge nismo uspeli bistveno izboljšati zaostanka v kumulativni. Tako smo za domače tržišče izpolnili 75,63 % petmesečne naloge, v izvozu pa samo 58,27 %. Pomanjkanje gradiva, posebno iz uvoza, delno pa tudi pomanjkanje proizvodnih kapacitet sta prav gotovo osnovna vzroka, da je kumulativni zaostanek tako velik.

V najmočnejši skupini zaščitnih relejev, elementov avtomatike in signalnih naprav je bil mesečni proizvodni načrt za domače kupce presežen, saj je kazalnik 109,18. Tudi kumulativna izpolnitev je dokaj

dobra, čeprav kazalnik 99,24 še vedno ni zadovoljiv, saj zaostankov iz predhodnega obdobja v celoti še nismo nadoknadili. Vendar je trend rasti zelo dober in zato lahko pričakujemo, da bo na tem področju tudi kumulativni kazalnik v bodoče iznad 100. V tej skupini pa je bila dokaj slabše realizirana proizvodnja po mesečnem načrtu za izvoz, saj je kazalnik le 86,58. Tudi kumulativni kazalnik 96,96 je nekoliko slabši od kazalnika izpolnjevanja kumulativnega načrta proizvodnje za jugoslovanske kupce. Poleg že omenjenega pomanjkanja definitivnih naročil za Italijo (posebno RB), je proizvodnjo zaviralo predvsem pomanjkanje lastnih polizdelkov, ker kapacitete v osnovnih delavnicah ne zadostujejo.

V skupini rezervnih delov in uslug smo naredili štirikrat več, kot smo načrtovali z dinamiko. Mesečni načrt smo izpolnili s kazalnikom 404,64, dočim je kazalnik izpolnitve kumulativne kar 423,10.

Čeprav je trend rasti proizvodnje iz meseca v mesec zelo dober in čeprav

(Nadaljevanje na 2. strani)

Sedmi kongres borcev NOV Jugoslavije

SODELOVALO NAD 70 NARODNIH HEROJEV

ZAGREB, 21. jun. — Danes se je v Zagrebu v koncertni dvorani Vatroslav Lisinski končal VII. kongres veze združenja borcev NOV Jugoslavije, ki je trajal tri dni. Na kongresu so poro-

čali o delu zveznega in nadzornega odbora ZZB NOV Jugoslavije med VI. in VII. kongresom.

Glavni referat o — družbenopolitični dejavnosti zveze združenj borcev NOV Jugoslavije pri nadaljnjem razvoju naše samoupravne socialistične družbe — je imel predsednik zveznega odbora Marijan Cvetković. Kongresa se je udeležilo več kot 580 delegatov, med njimi več kot 70 narodnih herojev. Kongres je spremljalo približno 50 predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in organov federacij, približno 60 gostov iz socialističnih republik in pokrajin ter približno 500 gostov iz delovnih organizacij in družbenopolitičnih organizacij Zagreba. Na kongres je prišlo tudi več kot 50 gostov iz tujine, predstavnikov 40 nacionalnih borčevskih organizacij iz 26 držav.

Tovarno Iskra—Telekomunikacije na Laborah je 12. t.m. obiskala 10-članska indijska parlamentarna delegacija, ki jo je vodil predsednik parlamenta dr. G. S. DHILON. Gostje so si najprej z velikim zanimanjem ogledali proizvodnjo, nato pa jim je v sejni sobi prikazal proizvodni program, strukturo izvoza, itd. generalni direktor ZP Iskra Jože HUJS. Predsednik DS Elektromehanike Jože Zareletel je nato razložil gostom delovanje samoupravnega sistema v okviru ZP Iskra.

Goste je posebno zanimal način volitev delegatov v samoupravne organe, potek združevanja družbenih sredstev za osnovanje novih OZD pa tudi vloga DS pri pomembnih odločitvah, razdeljevanju sredstev, ipd. Člani delegacije so vprašali, koliko znaša pri nas življenjski minimum zaposlenih, kako je urejeno varstvo otrok zaposlenih žena ter kakšno nagrado dobi delavec ob odhodu v pokoj. Vodja delegacije se je nato zahvalil navzočim za izčrpne odgovore na zastavljena vprašanja. Indijski gostje so si nato ogledali še film „To je Iskra“ in ob tej priložnosti izrazili navdušenje nad naravnimi lepotami Slovenije. Zahvalili so se tudi za prejeta darila in se vpisali v knjigo obiskov.

DOPOLNITVE

predloga samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev Iskre in Gorenja

Delegati temeljnih organizacij združenega dela, pooblaščen za usklajevanje pripomb k samoupravnemu sporazumu o združevanju dela in sredstev Iskre in Gorenja, so na svojem sestanku dne 17. junija 1974 sklenili predlagati naslednje

D O P O L N I T V E
predloga samoupravnega sporazuma
o združevanju dela
in sredstev Iskre in Gorenja:

Točka 7: Drugi odstavek besedila predloga naj bi se dopolnilo z naslednjim stavkom:

Delegati TOZD zastopajo tudi interese delavcev delovne skupnosti svoje delovne organizacije.

Točka 7 naj bi se torej v celoti glasila takole:

Organ upravljanja SOZD je delavski svet. Sestavljajo ga delegati vseh TOZD in 1 delegat delovne skupnosti skupnih služb SOZD.

V delavski svet SOZD imajo delavci vsake TOZD pravico in dolžnost neposredno voliti svojega delegata. Delegati TOZD zastopajo tudi interese delavcev delovne skupnosti svoje delovne organizacije.

Točka 14: Prvi odstavek naj bi se spremenil in glasil:

Kolegijski poslovodni organ je poslovodni odbor. Odbor ima 11 članov. Deset članov imenuje delavski svet SOZD za dobo štirih let. Člani odbora so lahko po izteku tega časa ponovno imenovani v ta organ.

Dosedanje besedilo 1. odstavka se je glasilo:

Kolegijski poslovodni organ je poslovodni odbor. Odbor ima 11 članov. 9 članov imenuje delavski svet SOZD za dobo 4 let, po položaju pa sta člana odbora tudi generalna direktorja obeh združenih podjetij. Člani odbora so lahko po izteku tega časa ponovno imenovani v ta organ.

Točka 14 naj bi se torej v celoti glasila takole:

Kolegijski poslovodni organ je poslovodni odbor. Odbor ima 11 članov. 10 članov imenuje delavski svet SOZD za dobo 4 let. Člani odbora so lahko po izteku tega časa ponovno imenovani v ta organ.

Predsednika poslovnega odbora imenuje delavski svet posebej za dobo 1 leta. Predsednika odbora lahko delavski svet ponovno imenuje. Predsednik poslovnega odbora se imenuje na podlagi javnega razpisa.

Člani poslovnega odbora se imenujejo izmed delavcev podpisnic, pri čemer se sestavi kandidatna lista tako, da so v enakem številu zastopani kandidati podpisnic v sestavi posameznega združenega podjetja.

Točka 18: Dodal naj bi se nov odstavek, ki se glasi:

Če je v samoupravnem sporazumu o združevanju TOZD v delovno organizacijo dogovorjena solidarna odgovornost podpisnic, združuje TOZD svoja sredstva za financiranje skupnih služb SOZD solidarno.

Točka 18 naj bi se torej v celoti glasila:

Podpisnice so sporazumne, da bodo skupno financirale opravljanje nalog, ki jih bodo skupni organi z letnim načrtom poverili skupnim službam SOZD. Do sklenitve posebnega samoupravnega sporazuma iz zadnjega odstavka 17. točke bodo podpisnice financirale dejavnost skupnih strokovnih služb v enakih zneskih za vsako TOZD podpisnico, ki se določijo s finančnim načrtom.

Če je v samoupravnem sporazumu o združevanju TOZD v delovno organizacijo dogovorjena solidarna odgovornost podpisnic, združuje TOZD svoja sredstva za financiranje skupnih služb SOZD solidarno.

Predsednik poslovnega odbora je naredbodajalec za trošenje sredstev iz prvega odstavka te točke. Predsednik je pooblaščen, da v okviru finančnega načrta skupnih strokovnih služb ali po posebnem sklepu naroča storitve ali sklepa pogodbe za storitve zunanjih sodelavcev v okviru nalog, določenih s samoupravnim sporazumom.

Pooblaščen delegati Iskre in Gorenja

TRETJE REDNO ZASEDANJE

skupščine ZP Iskra

18. junija je bilo na Laborah 3. zasedanje skupščine ZP Iskra. Po otvoritvenem nagovoru predsednika skupščine ZP tov. Vladimira Logarja je podal podrobno poročilo o pripravah na izvedbo integracije ZP Iskra z ZP Gorenje sekretar ZP Iskra tov. Bogo Mohor. Povedal je, da je akcija za integracijo obeh ZP potekala ugodno. Člani komisije za usklajevanje pripomb na samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev Iskre in Gorenja so upoštevali večino pripomb iz posameznih TOZD, tako da so bile na zasedanju sprejete dopolnitve

Visoko priznanje

Na junijski prvi ustanovni konferenci republiškega sindikata kovinske in elektro industrije Slovenije je bil izvoljen za podpredsednika konference Jože Čebela, predsednik Sindikalne konference ZP ISKRA, v priznanje njegovega dosedanjega plodnega sindikalnega dela. Iskreno čestitamo!

sedme, štirinajste in osemnajste točke predloga samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev Iskre in Gorenja. Predlog samoupravnega sporazuma je bil nato sprejet vključno s pripombami, ki jih bodo obravnavale in sprejemale TOZD v naslednjem tednu. Sporazum bo predvidoma podpisan 28. t.m.

V drugi točki dnevnega reda so prisotni sklepali o pooblastilu za podpis Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev Iskre in Gorenja s strani ZP Iskra. Na predlog predsednika sindikata ZP Iskra Jožeta Čebela je skupščina pooblastila generalnega direktorja Jožeta Hujsa in predsednika skupščine Vladimira Logarja, da s strani Iskre podpišeta omenjeni sporazum.

Nato je bila v tretji točki dnevnega reda imenovana razpisna komisija za izbor generalnega direktorja ZP Iskra. V skladu s čl. 131 Samoupravnega sporazuma o združevanju SOZD ZP Iskra in v soglasju z družbenopolitičnimi organizacijami so bili imenovani: Henrik Peternej kot predsednik, Živko Kokelj in Janez Silc pa kot člana.

V.B.R.

Vsi na proslavo 4. julija—dneva borca in dneva Iskre!

Ekonomska utemeljenost vlaganja--večja proizvodnja in izraba tržne konjunktore

Kot vemo, je obrat „Feriti“ bivše tovarne elementov za elektroniko, oz. sedaj TOZD v industriji elementov in zabavne elektronike, v letih 1966 do 1969 posloval z dokaj visoko izgubo. Njegov tedanji ekonomski rezultat je bil posledica tržno, tehnološko in tudi finančno ne dovolj pretehtane investicije v novo tovarno, razen tega pa je v njem primanjkovalo tudi proizvodno usmerjenega kadra.

Takšni poslovni rezultati so narokovali učinkovito sanacijo obrata. Sanacijski načrt, sprejet sredi decembra 1969 je predvideval, naj bi pri investiciji v višini 7,44 milijonov dinarjev in 205 zaposlenih, obrat v l. 1973, ko naj bi bila sanacija končana dosegel prodajno vrednost 22,57 milijonov dinarjev, 2,36 milijonov amortizacije in 0,36 milijona ostanka dohodka. Ob izrednih naporih delovnega kolektiva obrata in izdatni solidarnosti pomoči ostalih obratov tovarne elementov in pozneje IEZE, pa so bili ob manjših vlaganjih in nižjem številu zaposlenih doseženi celo boljši rezultati do konca l. 1973.

Tako je bilo za investicije porabljeno le 4,27 milijonov dinarjev in pri 177 zaposlenih je obrat dosegel 22,76 milijonov prodajne vrednosti, 2,50 milijona dinarjev amortizacije in 1,26 milijona dinarjev ostanka dohodka.

Ze to, da je sanacija obrata uspela je pozitivno, še bolj pomembno pa je dejstvo, da je uspela ob manjših investicijskih vlaganjih v opremo in tehnično pomoč. K takim rezultatom pa so poleg prizadevnosti kolektiva nedvomno pripomogli tudi nekateri ukrepi, ki so jih v teku sanacije dosledno izvajali. Eden izmed teh ukrepov je bila preusmeritev iz fundamentalnega razvoja izdelkov na tehnično pomoč. Le-to je posredovalo nove tehnološke prijeme, ki so se odrazili v ekonomiki poslovanja. Razvoj so odtegnili iz polinstitutske skupine in ga vključili v konkretnije delo ob sami proizvodnji. Postal je učinkovit in predvsem - cenejši. Ustvarili so koristno strokovno zaledje z inštitutom Jožef Stefan. Uspelo jim je v precejšnji meri ovreči nekdanjo ozko plansko in tehnično miselnost in jo

V MAJU PRESEŽEN MESEČNI DINAMIČNI NAČRT

(Nadaljevanje s l. strani)

smo v maju tudi mesečni dinamični proizvodni načrt celo presežili, z dosedanjimi uspehi ne smemo biti zadovoljni in moramo usklajeno napeti vse sile, da mesečno proizvodnjo še hitreje povečamo in da istočasno povečamo tudi dohodek, kar je delno med seboj soodvisno, vsaj v kolikor vpliva na element dohodka produktivnosti. Za uspešno rešitev te naloge moramo zagotoviti predvsem tekočo in sortirano preskrbo z reprodukcijskimi gradivi in kupljenimi deli, ki naj bo rokavno čim bolj usklajeno s porabo. Istočasno pa moramo zagotoviti tudi tekočo in nemoteno proizvodnjo lastnih sestavnih delov, predvsem za tiste izdelke, katere montiramo na linijah in pri katerih pomanjkanje enega sestavnega dela lahko pomeni izpad celotne linije, kar se kasneje skoraj ne da več nadoknaditi. Za uspešno reševanje te naloge so zlasti pomembna brezhibna in dobro vzdrževana posebna orodja, ki omogočajo optimalno izkoriščanje strojnih kapacitet, čeprav je pri tem zelo pomemben činitelj tudi zadostno število usposobljenih delavcev, ki bodo razpoložljive zmogljivosti znali tudi dejansko čim bolj izkoristiti. Na tem področju, zlasti v enoti relejev, še vedno nismo storili vsega, za kar je stalno padanje zalog v polizdelkih najbolj kritičen dokaz. Reševanje te problematike, ki je po oceni vseh najbolj pereča, pa ni niti enostavno, niti lahko, saj je vezano na mnogo vzporednih činiteljev tehnične, predvsem pa kadrovske narave. Pri tem ne bi smeli nikoli pozabiti, da so organizacija proizvodnega procesa in na njo vezani delovni pogoji ter ustrezno nagajevanje po delu temeljni elementi, ki morajo biti dobro rešeni, če želimo kadrovske del problematike bolj ali manj, vendar zadovoljivo in trajneje reševati. L

pri večini zaposlenih preusmeriti v tržno poslovno miselnost. Tržnim možnostim so prilagodili politiko cen, skrbno izbirali izdelke, ki so rentabilni in se izogibali tistih, ki jih z obstoječimi proizvodnimi sredstvi ne bi mogli proizvajati ekonomično.

Posebno skrb in to ne brez uspeha, so v času sanacije posvečali stroškom. Le-te so učinkovito zmanjšali in tudi pri režijski delovni sili dosegli zadovoljivo raven storilnosti. Še posebno pa so si v tem obdobju prizadevali povečevati obseg proizvodnje, ki je rasla ob stopnji povprečno 23 % letno. Ob vseh ostalih ukrepih pri pospeševanju proizvodnje seveda niso dosegli še maksimalnega porasta proizvodnje, vendar pa to uresničujejo letos, ko imajo vse razpoložljive zmogljivosti nadnormalno zasedene, saj delajo v treh, na najbolj perečih mestih pa celo v štirih izmenah.

Delovni kolektiv TOZD „Feriti“ je z izpolnitvijo sanacijskega načrta in pri tem doseženih rezultatih dokazal, da je sposoben in ima kot tak pogoje in možnosti za uspešno nadaljnje delo. Seveda pa za še boljše poslovne rezultate v prihodnje z obstoječimi proizvodnimi in drugimi sredstvi ni zadostno opremljen, zato so vsekakor upravičene potrebe po nadaljnjih vlaganjih v to perspektivno proizvodnjo.

Konjunktura, ki na tržišču vlada za tovrstne izdelke in, ki obeta ostati še nadalje taka (srednjeročne ocene) narekuje investicije, ki naj bi v prvi

fazi znašale 13.707.000 dinarjev in jih uresničili v letih 1975 in 1976. Od teh sredstev nameravajo 2 milijona dinarjev vložiti v obratna sredstva, ostalo pa v nabavo novih potrebnih strojev. Ta investicija ne terja nobenih novih gradenj.

Izdelani investicijski elaborat predvideva 736.628 dinarjev lastnih sredstev, 7.591.965 dinarjev inozemskih kreditov in 3.149.185 din kreditov Ljubljanske banke. Predvidena investicija naj bi v l. 1976 omogočila skoraj 100 % večjo proizvodnjo od le-te v l. 1973, pri okrog 120 več zaposlenih in ostanek dohodka 4.088.000 dinarjev (po odplačilu kreditov). To vlaganje bo omogočilo tudi za 119 % večji izvoz na konvertibilna področja od le-tega, ki so ga dosegli v l. 1973.

Ze teh nekaj bežnih podatkov govori o ekonomski utemeljenosti investicijskih vlaganj, za katera upajo, da bodo našli potrebno razumevanje na osnovi realno izdelanega elaborata. Prav tako uspešni letošnji poslovni rezultati zagotavljajo ustvaritev lastnih sredstev, potrebnih kot vloga pri investicijskih vlaganjih, katera načrtujejo v naslednjih dveh letih.

Realizacija predvidenih investicijskih vlaganj bo omogočila TOZD „Feriti“ korak s konjunkturo na tržišču, ob povečanju zmogljivosti, pomenitvi proizvodnje in ob ostanku dohodka, ki se bo od 5,9 % v l. 1973, v letu 1976 dvignil na 11,4 %.

-c-

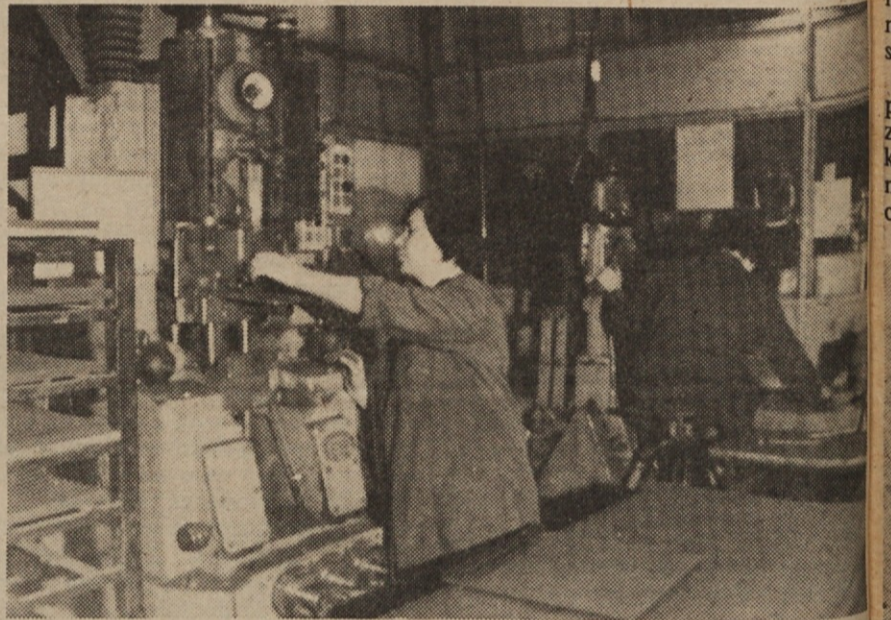
Tretje srečanje kulturno - umetniških skupin

1/7-1974 ob 20,uri - Gledališče Celje

1. Kvartet ELRA - Vokalna skupina (Škofja Loka)
2. Pianistka Vida Prinčič (Iskra-Commerce)
3. Solo pevec Petermel (Železniki)
4. Recitatorji:
Miha Štefe (Elektromehanika Kranj)
Cveto Sever (Elektromehanika Kranj)
Marija Markovič (Elektromehanika Kranj)
5. Pevci:
Helena Vin (Elektromehanika Kranj)
Marjan Marušič (Elektromehanika Kranj)
Vojko Plevnik (Elektromehanika Kranj)
Majda Šifer (Elektromehanika Kranj)
6. Folklor - (Semič ali Kranj)
7. Igralka Biba Uršič (Kranj)
8. Pesnica Marica Kač (EMO)
9. Recitator Srečko Centrih (EMO)
10. Ustna harmonika Maks Kramer (EMO)
11. Celjski instrumentalni kvintet (EMO)
12. Moški kvartet s spremljavo (EMO)
13. Žrebanje, podelitev plaketa.

Ozko grlo v proizvodnji pomenijo brusilni stroji (zgoraj) in stiskalnice, zato je v predvidenih investicijah poudarek prav na njih. Na teh strojih so delavke bolj spretni, jih pa morajo zamenjavati z delavci, ker stroji teko v treh in štirih izmenah, da bi lahko opravili čimveč dela.

Ob združevanju Iskre in Gorenja

V 20. številki glasila ZP Iskra, ki je izšla 1. junija, je v prilogi izšel PREDLOG SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽEVANJU DELA IN SREDSTEV MED ORGANIZACIJAMA ZP ISKRA IN ZP GORENJE. Nedvomno je to izredno pomemben dogodek, ki je plod več kot polletnega dela mešane komisije obeh največjih slovenskih podjetij.

Če bo prišlo do podpisa - v to pa smo popolnoma prepričani - bo s to združitvijo nova SESTAVLJENA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA zaposlovala več kot 37.000 delavcev, skupna proizvodnja pa bo že letos dosegla okoli 8 milijard dinarjev.

Naj tudi omenimo, da bo z združitvijo končano obdobje konkurenčnih nastopov na tržišču, prekinjeno bo novo prekrivanje proizvodnih programov, začeli se bodo časi načrtnega vlaganja v nove investicije, združitve bo omogočila boljši izkoristek kadrov na vseh področjih proizvodnje, trga in razvoja, omogočila pa bo še marsikaj drugega.

Takšna kompleksna organizacija se bo lahko tudi učinkoviteje vključevala v sistem družbenega načrtovanja kot eden nosilcev nadaljnega razvoja in presešla vsakršno zapiranje v določene meje, vključno tudi republiške. Nova sestavljena organizacija bo lahko postala tudi pobudnik nadaljnjih združenih procesov v Sloveniji in Jugoslaviji.

Glede na svoje ekonomske in organizacijske prednosti bo nedvomno lahko zagotovila večjo socialno varnost, stalen in stabilen porast življenjskega standarda, saj bo sposobnejša zagotoviti stabilnejši in perspektivnejši razvoj vseh svojih organizacij združenega dela.

Zato je prav, da se sleherni od nas odloči za to združitve, ki nam bo dala možnosti za nadaljnjo krepitve poslovne učinkovitosti in medsebojnih odnosov. Po sprejetju nove jugoslovanske in slovenske ustave, ki sta jasno začrtali poti socialističnega samoupravnega razvoja naše družbe, ni bojazni, da to združevanje ne bi dalo zaželenega uspeha. Seveda bo ta naša usmeritev zahtevala določen čas, potrebno pa bo tudi dogovarjanje in sporazumevanje nas vseh, obenem pa tudi pooblaščenje naših delegatov za usklajevanje različnih hotenj ob odločanju.

Združevalni proces Iskre in Gorenja so na nedavnem sestanku podprli tudi sekretarji komitejev občinskih konferenc ZKS iz občin, kjer se nahajajo sedeži delovnih organizacij Iskre in Gorenja. Na tem srečanju so poudarili, da so vsi komunisti v obli podjetjih ter v organih ZK moralno politično in partijsko odgovorni, da čim bolj aktivno sodelujejo v pripravah za sklenitev samoupravnega sporazuma ter tako s tem zagotovijo uspešen izid glasovanja. Na to jih obvezujejo tako spoznanje večine delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela o nujnosti združevanja dela in sredstev Iskre in Gorenja kot tudi resolucije, sprejete na VII. kongresu ZKS in X. kongresu ZKJ.

Proizvodnja ZP v aprilu

	IZPOLNITEV V 000				Odnos mes. r. do mes. pl.	Odnos RI-IV do let. pl.	Odnos RI-IV do pl. I-IV	Odnos RI-IV /74 do RI-IV /73
	1	2	3	4				
	I-IV/74 mesečna r.							
Elektromehanika	259.832	314.890	80.584	88,8	29,8	98,0	121,2	
IEZE	127.494	186.028	51.048	96,6	29,5	89,1	145,9	
EMO	126.897	133.565	32.297	89,4	29,3	91,6	105,3	
Sprejemniki	31.726	43.649	12.689	94,4	29,1	90,1	137,6	
Aparati	63.285	82.515	22.416	93,8	31,5	91,6	130,4	
Avtoelektrika	71.503	75.629	14.628	56,5	25,0	79,8	105,8	
Elektromotorji	45.333	52.083	11.475	67,8	29,1	81,7	114,9	
Naprave	15.948	15.703	4.105	62,5	27,4	79,7	98,5	
Elektronika	8.114	9.313	3.148	117,1	16,0	70,4	114,8	
Kondenzatorji	26.170	41.169	10.184	99,6	36,6	106,8	157,3	
Instrumenti	15.641	25.719	6.753	95,7	31,5	101,9	164,4	
Polprevodniki	17.912	24.276	9.681	105,2	20,6	84,2	135,5	
Usmerniki	19.126	25.660	9.106	133,3	32,8	94,0	134,2	
Gospod. aparati	43.497	45.622	9.445	74,1	31,8	91,4	104,9	
Industr. oprema	4.058	6.193	1.705	115,1	34,9	104,6	152,6	
Antene	3.088	3.861	1.272	91,8	26,0	80,0	125,0	
Baterije Zmaj	24.236	26.311	4.671	68,8	35,2	95,9	108,6	
Orodjarna	3.279	4.762	1.750	107,0	26,5	72,3	145,2	
Tovarne skupaj	907.139	1.116.948	286.957	87,9	29,3	91,5	123,1	
IRI	24.705	25.385	7.751	85,7	25,5	93,7	102,8	
Commerce-proizv. d.	24.622	33.622	9.783	103,1	30,1	103,1	136,6	
-inženiring	95.417	121.103	40.990	117,2	31,9	101,4	126,9	
CAOP	1.311	1.333	386	100,0	28,8	86,3	101,7	
Skupne službe sk.	146.055	181.443	58.910	109,3	30,5	100,5	124,2	
ZP ISKRA	1.053.194	1.298.391	345.867	90,9	29,5	92,7	123,3	

Industrijo v nerazvita področja

V Iskra tovarni EMO v Celju so organizirali sindikalno dejavnost po nalogu Republiškega sindikalnega sveta, se pravi, da so v temeljnih organizacijah združenega dela organizirali sindikalne organizacije. Imajo pet skupin osnovnih organizacij sindikata, vsaka taka skupina pa ima svoja telesa, in sicer: izvršni odbor, nadzorni odbor in pa delegata za konferenco na ravni organizacije združenega dela.

Ena glavnih nalog sindikalnega vodstva v celjskem EMO je bila odprava nočnega dela za ženske. To jim je s pomočjo vseh vodilnih v tovarni že skoraj popolnoma uspelo, saj delajo zdaj v nočni izmeni ženske le še pri eni peči. Odprava nočnega dela je precej razbremenila delo ženskam, hkrati pa jim je omogočila, da se bolj posvetijo svojim otrokom, družini, več pa bodo imele tudi časa za kulturno življenje in dejavnost v družbeno-političnih organizacijah. Odprava nočnega dela je ugodno vplivala tudi na samo počutje v kolektivu, s tem pa se je povečala pripadnost tovarni.

Sindikati v EMO ima precej dela in preglavic s fluktuacijo, ki pa se je začela počasi normalizirati. Sindikalna organizacija daje pomoč socialno šibkim delavcem s tem, ko jim omogoča cenejše letovanje, ena glav-

da dobijo zaposlitev pa še ne pomeni, da bodo v EMO tudi ostali. Sindikat jim skuša – in to opravlja precej uspešno – preskrbeti prenočišče in hrano, saj bi v nasprotnem primeru ti delavci takoj šli iskat delo kam drugam. Sindikat v EMO je dal tudi pobudo, da bi čimprej začeli graditi samska stanovanja. Da ne bo pomote, gre za stanovanja in ne za domove, saj v tovarni gledajo dolgoročno na to vprašanje.

Družbena prehrana je v EMO precejšen problem, ker nimajo lastne kuhinje in restavracije. Tople malice vozijo od zunaj, po mnenju mnogih delavcev pa so pre malo kalorične in slabe. Sindikat bo skušal storiti vse, da bi še letos postavili nov obrat družbene prehrane. Načrtujejo, da bi imela nova jedilnica prostora za 400 ljudi, kar bi jim povsem zadostovalo, saj vsi ne malicajo ob istem času, hkrati pa imajo tudi triizmensko delo. Sindikat v EMO bo skušal omogočiti svojim delavcem to, da bi lahko v tovarni tudi kosili. V tem primeru bi omogočili obedovanje tudi drugim članom družin delavcev oz. delavcem v EMO. Kosila bi bila lahko cenejša, s tem bi prihranili marsikomu več denarja pa tudi časa.

Ena glavnih skrbi sindikalnega vodstva v celjski tovarni je tudi skrb za ozimnico in za kurjavo. Sindikat se je na tem področju lansko jesen in pozimi izredno izkazal. Ves celjski bazen se je namreč takrat ubadal s problemom preskrbe s kurjavo. EMO je takoj posredoval na republiški ravni, dobil dovoljenje in iz rudnikov neposredno pripeljal premog v tovarno. Tam so ga prodajali svojim delavcem. Z ozimnico minulo jesen niso imeli večjih problemov, saj jo je bilo mogoče na Celjskem lani lahko dobiti, kljub temu pa so organizirali več akcij za nakup jabolk in krompirja.

Sindikati je organiziral tudi akcije, s katerimi je omogočil Emovcem cenejši nakup obleke, perila in obutve. Predstavniki osnovne organizacije sindikata v Iskra – EMO so nas prepričali o svoji marljivosti. Spregovorili so tudi o drugih akcijah, kot npr. sodelovanju z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, samoupravnimi organi ipd. Zdaj, ko celjska tovarna proslavlja visok jubilej – 80-letnico obstoja, želimo sindikalnemu vodstvu veliko uspehov in mu čestitamo. lad

Predsednik sindikata EMO – Jože Ostrir.

nih nalog pa je skrb za novo zaposlene delavce. Nova delovna sila, ki se zaposluje v EMO, je predvsem nekvalificirana. Ti delavci po navadi nimajo urejenega stanovanja ter prehrane, to

Sprejem pri predsedniku skupščine Kranj

V sredo, 5. junija, ob 18. uri je bil v avli Skupščine občine Kranj sprejem športnikov in delavcev na telesno kulturnem področju. Povabil in sprejel jih je predsednik občine tov. Volčič. Na sprejemu so bili športniki vseh panog, med njimi tudi šest planincev, med katerimi je bil tudi predstavnik planinske sekcije Iskre – Elektromehanike.

V kratkem uvodnem govoru je predsednik poudaril, da so bili v preteklem obdobju doseženi dobri rezul-

tati in da je treba tudi v bodoče, za takimi in še boljšimi rezultati, stremeti in vključevati še več mladih, ker prav iz množičnosti raste tudi kvaliteta in boljši rezultati. Zatem je prisotne povabil na prigrizek. V razgovoru, ki je trajal približno dve uri, so se udeleženci pogovarjali o preteklem in bodočem delu ter izmenjavali izkušnje.

Za planinsko sekcijo ISKRE pomeni sprejem lepo priznanje, kot tudi spodbuda za bodoče delo, kjer niso pomembni dobri športni rezultati, temveč množičnost, kot je bilo slišati v razgovoru. Lehan

Ko smo pred nedavnim obiskali tovarno anten na Vrhniki, nas je sprejelo veliko gradbišče. Te dni namreč dobivajo Antene novo lice, saj staro poslopje ni dajalo kaj preveč lepega videza. Večjih investicij so se v podjetju lotili lani. Postavili so centralno kurjavo s kotlovnico, zgraditi so morali novo transformatorsko postajo s priključki, uredili so galvanski oddelek ter kupili nekaj strojev. Z investicijami bodo verjetno končali letos poleti, veljale pa jih bodo več kot tri milijone dinarjev. Kot že rečeno, bo dobila tovarna novo praznično obleko, saj ji dosejana fasada ni bila za zgled. Centralno kurjavo so postavili predvsem zato, ker so se delavke in delavci pritoževali nad prejšnjimi oblikami kurjenja, nekaj časa s premogom in drvmi, nato s kurilnim oljem, nato z elektriko. Transformatorsko postajo so morali zgraditi zaradi velikih padcev napetosti, ker so bili priključeni na široko mrežo. lad

DOPISUJTE

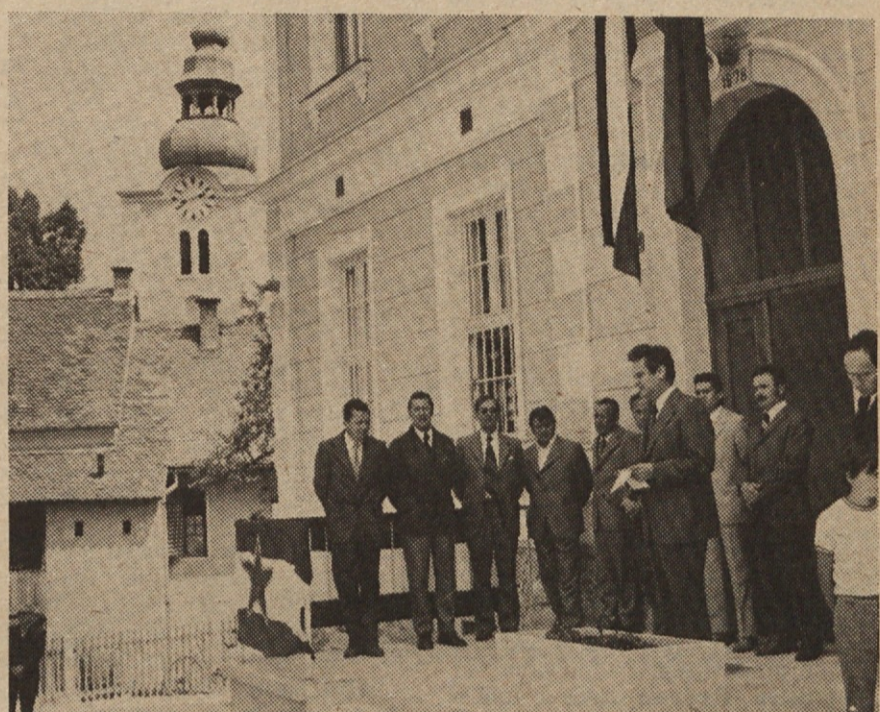
ISKRA – ELEKTROMECHANIKA Seminar o varstvu pri delu

V začetku junija se je pri oddelku za dopolnilno izobraževanje v Šolskem centru Iskra v Kranju pričel seminar o varstvu pri delu za projektante, konstrukterje in tehnologe. Seminar je organiziral oddelek družbenih služb Iskre Elektromehanike.

Pri analiziranju tehnološke, investicijske in druge razvojne dejavnosti v zadnjih dveh letih je bilo ugotovljeno, da so vanjo preskopo vključeni elementi varstva pri delu. S tem se stopnja delovnih pogojev vzdržuje na pre nizki ravni, kar se odraža na zdravstveni kondiciji delavcev naše tovarne.

Pomembni razlogi za neustrezne delovne pogoje tičijo med drugim tudi v nezadostnem poznavanju varstva pri delu pri vseh tistih strokovnih delavcih, ki sodelujejo v t.i. predhodnem postopku. Ta postopek zajema faze od zamisli do začetka uporabe oziroma obratovanja delovnega prostora, priprave ali naprave. Zato je bila v program funkcionalnega izobraževanja, ki ga je sprejel odbor za družbeni standard že leta 1972, vključena tudi kategorija projektantov, konstrukterjev in tehnologov.

Seminar obsega obliko izpopolnjevanja za posebno skupino delavcev različne organizacijske strukture, ki jih združuje projektiranje. Predavanja so po vsebini prirejena inženirjem. A. Boc

Ob otvoritvi novega obrata tovarne Polprevodniki v Poljčanah je zbranim spregovoril v.d. direktor tovarne Polprevodniki – Živojin Abramovič.

Polprevodniki v Trbovljah ustanovili nov obrat v Poljčanah

Minulo soboto so v Zgornjih Poljčanah slovesno odprli nov obrat trboveljskih Polprevodnikov.

Pred bivšo šolo, ki so jo pred tem precej preuredili in ustrezno opremili, so se zbrali številni domačini, ves mladi kolektiv novega obrata in tudi predstavniki občine Slovenska Bistrica ter krajevne skupnosti Poljčane.

Vse zbrane je najprej pozdravil predsednik DS Polprevodnikov Miha Zagar, osrednji nagovor pa je imel v.d. direktorja tovarne Živojin Abramovič. V nagovoru je opisal najprej zgodovinski razvoj združenega podjetja in posebej trboveljske tovarne in nato nagibe, ki so vodili tovarno, da je ustanovila v Poljčanah nov obrat.

koncu so si vsi navzoči ogledali še proizvodnjo novega obrata in vse prostore ter tako zaključili skromno slovesnost.

Obrat za sedaj zaposluje 52 delavcev, pravzaprav povečini delavk. V obratu so kot prvo organizirali enoampersko linijo silicijevih diod. S preciznimi instrumenti jih klasificirajo po grobim in natančnem pregledu in končno tudi zapakirajo. Mesečni plan obsega normirano klasifikacijo dveh milijonov diod, ki pa jih vse izdelajo še v matični tovarni v Trbovljah. Kasneje, ko bodo opremili še druge prostore, bodo prešli tudi še na klasifikacijo planarnih diod, tako da bo letna realizacija obrata dosegla vrednost 1,3 do 1,5 milijarde starih dinarjev ob zaposlitvi približno 150 delavcev. V obratu so organizirali tudi

Klasifikacija enoamperskih silicijevih diod v poljčanskem obratu Polprevodnikov.

Predvsem so bili to industrijsko nerazvit okraj z velikim številom mladih nezaposlenih ljudi, primerna lokacija s poslopjem, kjer bo možno razširiti proizvodnjo.

Po nagovoru so učenci poljčanske osemletke pod vodstvom učiteljice Majde Stepanič zapeli nekaj narodnih pesmi, drugi pa pesmi deklamirali. Ob

menzo, da bodo zaposleni deležni tople malice po ugodni ceni.

In še to: že čez nekaj dni bo v bližnjem 9 km oddaljenem gradu Štatenberg stekla montažna proizvodnja novega obrata Aparatov. O tem pa bomo verjetno prihodnjic že kaj več poročali. Marjan Kralj

Uspele krvodajalske akcije v IRI

Klicu RK Slovenije za odvzem krvi se krvodajalci v IRI radi odzivajo.

Vsako leto organizirajo tri redne krvodajalske akcije. V letošnjem letu je bila prva že 21. februarja. Tedaj je sodelovalo v krvodajalski akciji 61 krvodajalcev.

Običajno organizirajo odvzem na vsake 4 mesece. Vendar so drugo krvodajalsko akcijo na prošnjo Občinskega Rdečega križa organizirali že 7. junija, t.j. komaj po preteku 3 in pol mesecev. Zaradi tega so prejeli pismena vabila za odvzem krvi vsi tisti evidentirani krvodajalci, ki že dalj časa niso darovali krvi.

Uspeh te akcije je bil nad vsemi pričakovanji, saj se je temu klicu odzvalo 88 krvodajalcev. Tudi v tej

akciji je sodelovalo nad 50 % mladih, ki so pridobili tudi nekaj novih krvodajalcev.

Po končanem odvzemu in malici na Zavodu za transfuzijo krvi, je sindikalna organizacija povabila vse krvodajalce na kosilo v Tomišelj. Ob prijetnem vzdušju so sklenili, da tudi tretja, ki bo v jeseni ne bo nič slabša od te.

Tako lahko ugotovimo, da so krvodajalci v IRI s to akcijo dostojno proslavili 30-letnico RK Slovenije in dan krvodajalcev, ki je vsako leto 4. junija in s tem dokazali, da nimajo zaman slovesa, da so med najboljšimi kolektivi pri darovanju krvi v Ljubljani. J. P.

Naša tovarna električnih aparatov bo prihodnji teden praznovala 25-letnico svojega uspešnega delovanja. Njenemu jubileju bomo prihodnjic posvetili več prostora.

25 let

Vsi na proslavo 4. julija, dneva borca in dneva Iskre v Celju!

Le še slabih 14 dni je do 4. julija – Dneva borca, Dneva Iskre in do osrednje proslave ob 80-letnici EMO. V minulih številkah našega glasila smo že obširno poročali o tem in onem v zvezi s proslavo, ne bo pa odveč, da tudi danes spregovorimo nekaj o praznovanju v Celju. Organizatorji – vodilni delavci iz Iskra – EMO v Celju so se končno le odločili za prostor, kjer bo potekala ta osrednja proslava. Praznovanje bo v Mestnem parku v Celju. Zanj so se odločili po številnih posvetovanjih, saj je izredno lep in nadvse primeren za takšno prireditve, kot bo 4. julija. Mestni park je od središča Celja oddaljen le par minut, leži pa na desnem bregu Savinje. Ob parku se dviga Miklavžev hrib z lepimi stezicami in jasami, z vrha hriba pa je čudovit razgled na Celje in na vso Savinjsko dolino. Organizatorji Dneva borca, Dneva Iskre in proslave ob 80-letnico celjskega kolektiva se dobro zavedajo, da ne smejo zaostajati za drugimi Iskraši, ki so doslej organizirali podobna praznovanja.

Mestni park je, kot že rečeno, za takšno proslavljanje izredno primeren in prijeten. Prednost parka je tudi v tem, da si bodo lahko udeleženci številne ogledali Celje, saj je v neposredni bližini mesta, podobno kot Tivoli v Ljubljani. Ko so premišljevali o lokaciji, so imeli pred očmi tudi številne Iskraše, ki se bodo v Celje pripeljali z avtobusi, osebnimi avtomobili in z vlakom. V bližini mestnega parka je izredno veliko parkirišč, železniška postaja pa je oddaljena le slabih deset minut. Emovci pa tudi drugi Iskraši predlagajo tistim, ki nameravajo 4. julija v Celje, da se odpravijo na pot z vlakom, saj v tem primeru ne bodo imeli „težav“ s tistim litrom vina, ki ga bodo dobili v prehranbenem paketu.

Res, na prehranbeni paket bi kmalu pozabili. Dobili boste dober partizanski golaž, posebno spominsko emajlirsko jedilno skodelo z znakoma Iskre in EMO, kozarec, žlico in obljubljeni liter vina. Partizanski golaž bo skuhal garnizija jugoslovanske

ljudske armade v Celju, ki zagotavlja, da bo dober, saj ga kuha po posebnem receptu. Nekateri, ki so njihov golaž že jedli, ga ne morejo prehaliti.

Seveda pa proslava ne bo minila samo ob golažu in litru vina. Na prireditvenem prostoru bo več kot 70 m stojnic. Izletnik iz Celja obljublja, da bo prodajal 30% ceneje kot so njihove standardne gostinske storitve. Za prazne želodce in za žejo Iskrašev bo skrbelo okoli 150 gostinskih delavcev.

Prireditveni prostor v mestnem parku je kot nalašč za organizacijo slovesnega dela proslave, nastopa kulturniških skupin in navsezadnje tudi zabavnega dela. Ob velikem hokejskem igrišču so pokrite tribune, tako da bo mogoče prireditve izvesti tudi v primeru slabega vremena. Če bo lepo in sončno vreme – takšno upajmo tudi bo – je na veliki ploščadi hokejskega igrišča senca, katere se bodo razveselili predvsem pesalci. Igral bo znan ansambel narodno zabavne glasbe iz Celja, tako da bodo prišli na račun vsi – ljubitelji narodne glasbe kot tudi sodobnejših melodij.

Mnogi Iskraši še niso bili v Celju, zato so organizatorji poskrbeli, da bi jim svoje mesto čimbolje predstavili. S turističnim društvom so se dogovorili, da bo imelo na prireditvenem prostoru poseben informacijski paviljon. V njem vam bodo postregli s prospekti in podatki o tem, kaj bi se splečalo ogledati v Celju in njegovi okolici. Ne bo odveč, če vas kar mi opozorimo, da je Celje bogato s kulturnimi in zgodovinskimi znamenitostmi. Organizatorji iz EMO so že navezali stike, da bodo za 4. julij odprti vsi pomembnejši muzeji in galerije, mi pa vam svetujemo, da si ogledate Stari pisker, za katerega ste gotovo že slišali, muzej narodne revolucije, mestni muzej in stari celjski grad. Izredno lepa je tudi okolica Celja, morda nasvet: dopoldne in opoldne bodite na prireditvi v Celju, v popoldanskem času pa na kopanje ali izlet v Laško, Rimske toplice, Rogaško slatino, Dobro, Logarsko dolino ali kam drugam. Pripricani smo, da vam ne bo žal.

In kako bo potekala sama prireditve?

Od 8. do 10. je predviden prihod udeležencev proslave. V tem času, bodo organizirali tudi poseben program za člane Zveze borcev. Predvidena sta razgrnitev prapora borčevske organizacije iz Iskra Commerce ter podelitev zlatih in srebrnih značk članom zveze borcev v IC.

Nikakor ne smemo pozabiti, da je 4. julij Dan borca, ko se spominjamo predvsem tistih, ki so žrtvovali življenje za nas. V njihov spomin bodo predstavniki Iskre položili vence in šopke cvetja ob vhodu v celjsko tovarno, kjer so vklesana imena mnogih padlih borcev, odšli pa bodo tudi v Frankolovo blizu Celja, kjer so v letih 1941 in 1942 ustrelili številne talce.

Osrednji del zborovanja se bo začel ob 10. in bo trajal predvidoma eno uro. Pozdravni govor bo imel glavni direktor Iskra EMO Celje Miro Jančigaj, za njim pa bodo spregovorili tudi drugi predstavniki Iskre iz Slovenije. Od 11. do 11,30 bo kulturni spored, v katerem bodo nastopili pevci in recitatorji, verjetno pa tudi folklorna skupina, nato pa bo zabava.

Delavci iz Iskra – EMO Celje vabijo Iskraše naj v čimvečjem številu pridejo v mestni park v Celju. lad

Program proslave dneva borca, dneva Iskre in 80-letnice EMO

- 6.00 Budnica – igra godba na pihala EMO
- 8.00 Komemoracija Zveze borcev pred upravnim poslopjem EMO: žalostinka – godba na pihala govor predstavnika ZB EMO Alfreda Meznariča enominutni molk recitacija govor predstavnika ZB IC Franca Mavriča razvitje prapora ZB IC podelitev značk članom ZB IC.
- 8.45: Polaganje vencev pri spomeniku na Golovcu in v Starem Piskru.
- Med 8. in 9. uro: prihod vlaka z udeleženci Iskre v Celje. Udeležence bo sprejela godba na pihala iz Štor.
- 9.00: Prihod godbe na pihala EMO iz Gaberja.
- 9.00 – 10.00 igrata izmenično obe godbi.
- 9.55: „Internacionala“ – zaigra jo godba na pihala.
- 10.00: Začetek osrednje proslave: pozdrav gostitelja, glavnega direktorja Iskra-Emo Mira Jančigaja pozdrav predsednika ZB ZP Iskra Franca Križnarja pozdrav generalnega direktorja ZP Iskra Jožeta Hujša govor predsednika IS SRS Andreja Marince telegram predsedniku republike in ZK Jugoslavije prihod mladine s partizanske poti in raport.
- 10.5: Pričetek kulturnega programa: nastopajo združeni pevski zbori, recitatorji in godba na pihala.
- 11.30: Nastop folklorne skupine iz Semiča.
- 12.00: Ljudsko rajanje, delitev partizanskega golaža, gostinske storitve, ples, obisk Celja in okolice.
- Od 17.00 – 21.00: odhodi udeležencev.

ISKRA – ELEKTROMECHANIKA, KRANJ

Program dela odbora za delavski nadzor

Odbor za samoupravni delavski nadzor je na prvi seji sprejel program dela, ki ga bo skušal realizirati postopoma v teku svoje mandatne dobe.

Z ozirom na to, da delo in odločitve odbora v največji meri zavisijo od predlogov in iniciativ delavcev samoupravljalcev, je odbor sklenil, da svoj program dela objavi.

Odbor spremlja pojave tako, da proučuje sklepe organov upravljanja, kontrolira izvrševanje sklepov in predlaga ustrezne ukrepe za naslednja področja:

- pregled pritožb, prošelj in zahtev za varstvo pravic delavcev,
- pregled odškodninskih zahtevkov,
- pregled civilno pravnih pogodb za opravljanje dela,
- pregled pogodb z zasebnimi koope-

- ranti in delavci Iskre,
- pregled razdeljevanja stanovanj in stanovanjskih kreditov,
- pregled izplačila nadurnega dela za režijske neproizvodne delavce,
- pregled realizacije sklepov organov upravljanja,
- pregled koriščenja fonda delovnega časa (izhodi, prihodi in odhodi z delovnega mesta),
- pregled službenih potovanj (tu in inozemstvo – skupna odsotnost posameznikov),
- pregled zaposlovanja na delovna mesta brez potrebnih pogojev (strokovne izobrazbe in delovne sposobnosti),
- preverjanje informacijskih procesov,
- pregled manjkov v skladiščih, škoda ipd.,

- pregled zamud pri izpolnjevanju pogodb, kjer nastane škoda,
- pregled plačanih kazni, sodnih taks zamudnih obresti in drugo.

V skladu z določili splošnih aktov lahko poda predlog za uvedbo postopka vsak delavec. Predlog se poda pisмено v tajništvo organov upravljanja ali na zapisnik v pravnem oddelku. Predlog naj vsebuje konkretne podatke in dokaze.

Vsak predlagatelj bo o rezultatu uvedbe postopka obveščen.

Odbor za samoupravni delavski nadzor smatra, da bo s sodelovanjem čimvečjega števila članov kolektivno deloval s svojimi ukrepi tudi v preventivnem smislu in tako preprečeval morebitne nepravilnosti, prekoračenj pooblastil in samovolje posameznikov. Hinko MEZEJ

Text k skici za odvijanje prometa in parkiranje vozil udeležencev.

Avtobusi:

Parkirni prostori za avtobuse so označeni s PA1 in PA2. Parkirni prostor PA1 ima kapaciteto 50 avtobusov in parkirni prostor PA 2 50 avtobusov. Oddaljenost parkirnih prostorov od prireditvenega prostora je cca 15–20 minut.

Priporočamo voznikom avtobusov udeležencev tovarn Elektromehanike, IEZE, Sprejemniki in Aparati, da vozijo na obrabališče št. 1 po označeni smeri 1 in parkirajo avtobuse na parkirnem prostoru PA1. Voznikom avtobusov udeležencev ostalih tovarn pa priporočamo označeno smer 2 na obrabališče št. 2 in parkirni prostor PA2.

Na obrabališču št. 1 in št. 2 izstopijo udeleženci in imajo manj kot 5 minut do prireditvenega prostora. Na istih mestih bodo lahko udeleženci tudi vstopali ob času, za katerega se bodo dogovorili. Voznike avtobusov bo na parkirne prostore prevažalo posebno vozilo.

OSEBNI AVTOMOBILI:

Udeleženci z osebnimi avtomobili imajo možnost parkiranja svojih vozil na ožjem mestnem območju. Oddaljenost parkirnih prostorov od prireditvenega prostora je 5–15 minut. Parkirni prostori za osebne avtomobile imajo oznako Po. Ulice, v katerih je dovoljeno parkiranje, so šrafirano označene.

Prosimo, da upoštevate vsa veljavna prometna pravila.

Vlak:

Prireditveni prostor je oddaljen od železniške postaje 5 minut.

Rezervni parkirni prostori so pri Tovarni „EMO“.

AOP za potrebe kvalitete

Sodobno podjetje mora biti tekoče informirano in usmerjeno glede na kvaliteto lastnih proizvodov in na kvaliteto stopnjo obratov. Zaradi tega je prav posebno pomembno, da redno zasleduje vse komponente, ki vplivajo na kvaliteto na vseh nivojih v podjetju. V smernicah za poročanje o kvaliteti je švicarska družba za izboljšanje kakovosti (SAQ) postavila osnovo, ki naj bi se glede na v njej postavljene zahteve uporabljala v večjih, srednjih in manjših podjetjih. V kolikor obstoja v podjetju želja in usmeritev za proizvodnjo kvalitetnega tržnega blaga, mora nuditi tudi poročilo o kvaliteti tisto informacijsko izhodišče, ki usmerja vodstvo pri odločitvah.

POROČILA O KVALITETI ZNOTRAJ SAMEGA PODJETJA

Poročilo o kvaliteti v samem podjetju mora vsebovati vse tiste podatke in postopke, ki vplivajo na kvaliteto proizvodov. Iz tega se lahko na posameznih proizvodnih stopnjah izpeljejo odgovarjajoči ukrepi, t.j. da se ugotove napake ter se jih pravilno odpravi. V prvi vrsti je potrebno ugotoviti težo napak, ter določiti prioriteto nadaljnjih potrebnih posegov. Analiza informacij o napakah mora zajeti podatke o naravi in množičnosti napak, ki se ugotove v procesu zasledovanja kakovosti.

TOKOKROG KAKOVOSTI V INTEGRANEM PODROČJU SPOZNAVANJA O KVALITETI

Dejstvo je, da morajo obstojati različne povezave med področjem spoznavanja o kakovosti in drugimi oddelki v samem podjetju. Tokokrog informacij v povezavi s proizvodnjo predstavlja osnovo za zajemanje podatkov o kvaliteti izdelkov, kar pomeni, da morajo biti iz tega jasno razvidne vse šibke točke proizvodnje. Če razširimo to povezavo še na planiranje, bodo na ta način zajete še dejanske in planske vrednosti. S tem se odpravijo pomanjkljivosti v samem planiranju, v planu proizvodnje in krmiljenju proizvodnje, pri izbiri strojev, orodja itd. Praviloma bi lahko trdili, da običajno zajemanje podatkov o kvaliteti v tem področju oz. obsegu ni zadovoljivo.

Primerjave v različnih podjetjih so pokazale, da področje tehnike (konstrukcij, normiranja, toleranc, oblikovanja proizvodov) močno vpliva na kvaliteto proizvodnje.

Na to področje vplivajo še dobavitelji kakor tudi nakup. Da bi dobili zaokroženo sliko, moramo upoštevati še kupce in prodajo kot pomembne faktorje kvalitete. Zbrani rezultati prodajne službe potrjujejo funkcionalnost organizacije integriranega področja spoznavanja o kvaliteti in prikazujejo povratno sliko s tržišča.

STROŠKI KVALITETE

Osnovna delitev stroškov na tem področju:

- stroški za zaščito pred napakami
- stroški analiz in preizkusov
- stroški za odpravo napak.

Pri realni presoji podatkov za kakovost, se morajo ti stroški upoštevati. Na ta način se da končno ugotoviti, na katerem mestu in v katerem oddelku se povzročijo zaradi napak največji stroški. Bolj kot katerikoli drugi se morajo danes analizirati stroški za zavarovanje pred napakami kajti razen tistih, ki jih ustvarjajo strojni načini izdelave, so še prisotni stroški za konstrukcijo, za dano toleranco, razvijanje preizkusnih metod, za šolanje osebja, itd.

ANALIZA NAPAK

Analiza napak se ugotavlja pri zaščiti pred napakami ter predstavlja važen del pri poročanju o kvaliteti. Razlikuje se glede na: vrsto (kraj, vzrok, težo, oceno ter stroške) v zvezi z ugotovljeno napako.

ZAJEMANJE PODATKOV O KVALITETI IN ZGOSTITEV POROČIL

Vsak sistem zasledovanja kakovosti mora potekati v obliki zaprtega tokokroga, kajti le tako je mogoče doseči povratno zvezo med zajetimi podatki in različnimi nosilci odločanja. Kontrola tega tokokroga kakovosti je v pristojnosti oddelka za kakovost. Podatki o kakovosti morajo biti premišljeno zastavljeni, evidentirani in uporabni. V ta namen se lahko izdelajo posebni obrazci za zajemanje podatkov ali pa se uporabljajo v podjetju že obstoječi formularji in

kontrolne karte. Za ročno ali avtomatsko obdelavo podatkov se jih mora odgovarjajoče šifrirati.

- Najvažnejše grupe podatkov so:
- podatki o kvaliteti: nedopustna odstopanja od kontrolnih kriterijev, od dejanske vrednosti fizičnih veličin itd.
 - splošni proizvodni podatki: količina, stroški, številka serije, deli, proizvodna grupa, itd.

ZGOŠČANJE PODATKOV O KVALITETI

Iz različnih področij zbrani podatki o kvaliteti se obdelajo ter se za odgovarjajoče stopnje - nivoje podjetja zgoste. To pomeni: čim dalj v smeri vodenja podjetja sega poročanje iz zbranih podatkov, tembolj je ta informacija zgoščena. Na različnih nivojih v podjetju se upošteva le najbolj interesantne in odločujoče kriterije. N.p.r. za mojstra so zanimive tiste napake, ki segajo v njegovo delovno območje, za vodstvo podjetja pa n.p.r. stroški kot odločilen faktor - zato se ta informacija posreduje vodstvu v zgoščeni obliki.

POROČILO O KVALITETI

Učinkovito poročanje o kvaliteti zahteva izpolnjevanje naslednjih pogojev:

- obstoj dokumentacije in sredstev za informiranje
- možnost periodičnega informiranja
- možnost informiranja ob posebnih dogodkih
- definirane oblike in načini prikazovanja vrednotenja podatkov
- odgovornost
- ukrepi

Ti pogoji veljajo za vse nivoje v enem podjetju.

DOKUMENTACIJA IN NAČIN INFORMIRANJA

Tu se predvsem pojavljajo:

- kontrolne karte
- merilni protokoli
- javljanje napak
- diagrami in tabele
- poročila.

Sredstva informiranja so osnova za zajemanje podatkov. Na podlagi teh razultirajo odločitve in ukrepi.

PERIODIČNA INFORMACIJA

To so poročila o kvaliteti v rednih časovnih intervalih.

Informacija ob posebnih dogodkih. V primeru, če pride do nenadnih večjih težav in problemov pri kvaliteti, zahteva to takojšnjo informiranje vseh mest, ki so zadolžena in odgovorna za doseg željene kvalitete.

Definirane oblike in način prikazovanja.

Posamezne točke poročila o kvaliteti se prirede vsakokratnemu prejemniku. Najvažnejša spoznanja in ukrepi morajo biti iz teh takoj razvidni.

ODGOVORNOST

Odgovornost se da vpeljati na treh delnih področjih:

- odgovornost za uvajanje
- soodgovornost
- odgovornost za informiranje

UKREPI

Vse informacije v poročilu o kvaliteti morajo opozarjati tudi na ukrepe, ki so potrebni, da se zavarujemo pred napakami, da znižamo stroške itd.

Po Industrielle Organisation - Mittermair Vera

ISKRA - Industrija elementov in zabavne elektronike
Ljubljana - Stegne 17
FINANČNI SEKTOR

O B J A V L J A
prsto delovno mesto:

KNJIGOVODJE v finančni službi
Pogoj: končana srednja šola, lahko tudi brez prakse

Pismene vloge sprejema kadrovska služba, Lj., Stegne 17, v roku 15 dni po objavi.

Novo stanovanjsko naselje na Planini v Kranju.

ISKRA - ELEKTROMECHANIKA, KRANJ

O novih stanovanjih za delavce Elektromehanike

Okrog 21. junija bo po besedah predstavnika SGP Projekt tehnični prevzem dela stanovanjskih gradenj v naselju Planina v Kranju. Tako bo dobilo 40 varčevalcev v etažno lastnino dvo-, tro- in štirisobna stanovanja, najemniki pa 7 garsonjer. Omenjeni stanovalci so zaprosili za stanovanja že v letih 1968 in 1969.

Glede na izredno povečanje gradbenih stroškov, komunalne opreme in materialov, ki dosežejo letni porast v povprečju približno 25 %, se je cena kv. m stanovanjske površine precej zvišala. K temu je prispevalo tudi veliko povpraševanje po stanovanjih. Zakasnitve v gradnji so vezane na pomanjkanje materiala, delovne sile ter na težave z obrtniškimi storitvami.

Ko so se l. 1968 prosilci prijavi na razpis, je bila sklenjena orientacijska pogodba med Podjetjem za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo

Kranj in SGP Projekt Kranj. Na njeni osnovi so bile določene tudi orientacijske cene stanovanj. Te pa so v praksi izredno narasle. Ob vselitvi plača kupec 15 % fiksne cene, za 85 % vrednosti stanovanja pa mu da tovarna kredit za dobo, določeno po medsebojni pogodbi. Tako določa tudi republiški zakon iz l. 1972.

Ob koncu l. 1974 ali v začetku l. 1975 bo vseljiv stanovanjski objekt s 27 enotami, namenjenimi etažnim lastnikom, ki so zaposleni v Elektromehaniki. Od teh stanovanj bo 20 trosobnih, 6 dvosobnih in 1 garsonjera. Notranja oprema stanovanj bo ustrezala vsem sodobnim standardom.

Glede na razpoložljiva sredstva v l. 1974 in 1975 bo kupila Elektromehanika za člane svojega kolektiva še najmanj 40 najemniških stanovanj.

V.B.R.

ISKRA - TIO, LESCE

Napori za razširitev in večjo proizvodnjo

V tovarni industrijske opreme v Lescah se srečujejo z vedno večjo konjunkturo na tržišču. Naročil je iz meseca v mesec več. Komaj 130-članski kolektiv je lani dosegel za celih 40 % večjo proizvodnjo v primerjavi z letom 1972. Za letos pa vključ konjunkturi planirajo le 19 % povečanje realizacije, ker je obratnih sredstev premalo. Poleg običajnih vzrokov - t.j. dviga cen surovin, uslug, dajatev ter obveznosti, dviga OD, na drugi strani pa že nekaj let nespremenjenih prodajnih cen, pa stalnem pomanjkanju obratnih sredstev botruje še eden, ki je specifičen za to dejavnost: v polizdelke mora podjetje vezati sredstva, ki so nadpovprečna v primerjavi z ostalo kovinsko predelovalno industrijo. Vključ vsem zaprekam pa upajo, da se bodo letos približali realizaciji približno dve milijardi S-din, kar bi bil seveda izreden uspeh, saj bi tako plan presegle. Kolektiv bi želel kompleksno rešiti vse te probleme. V ta namen je pripravil investicijski elaborat za srednjeročno obdobje in ga razdelil na dve fazi. Prva faza, v kateri naj bi tovarna pridobila dodatne strojne kapacitete v obstoječih prostorih, je že v zaključni fazi. Poleg običajnih strojev in enega avtomata nabavljajo še dve strojni obdelovalni liniji za serijsko proizvodnjo delov za razvodnike in delovne valje. Ob ugodnih pogojih gospodarjenja ter posluhu občinskih forumov ter denarnih zavodov pa bi nato lahko zastavili drugo fazo investicije, ki naj bi rešila tudi prostorske probleme, ki jih ima kolektiv že od ustanovitve.

Občuten pospešek pri reševanju osnovnih problemov tovarne pa predstavljajo tesni stiki z institucijami, ki imajo v interesu širše skupnosti nalogo, pospeševati uvajanje inovacij v

proizvodnjo. Te so tudi dosedaj imele velik posluh za kolektiv TIO v Lescah. Med prvimi je Sklad Borisa Kidriča, ki je že v preteklosti vlagal v razvoj elementov industrijske pnevmatike. Tovarna je sedaj prijavila petletni razvojni projekt „Fluidna tehnika“, ki je bil nedavno že verificiran pri področni tehnični komisiji za strojništvo pri Raziskovalni skupnosti SR Slovenije in je vključen v osnovni makro projekt slovenskega strojništva.

Kolektiv pričakuje, da bodo te akcije tudi sedaj pripomogle k hitrejšemu razvoju tovarne.

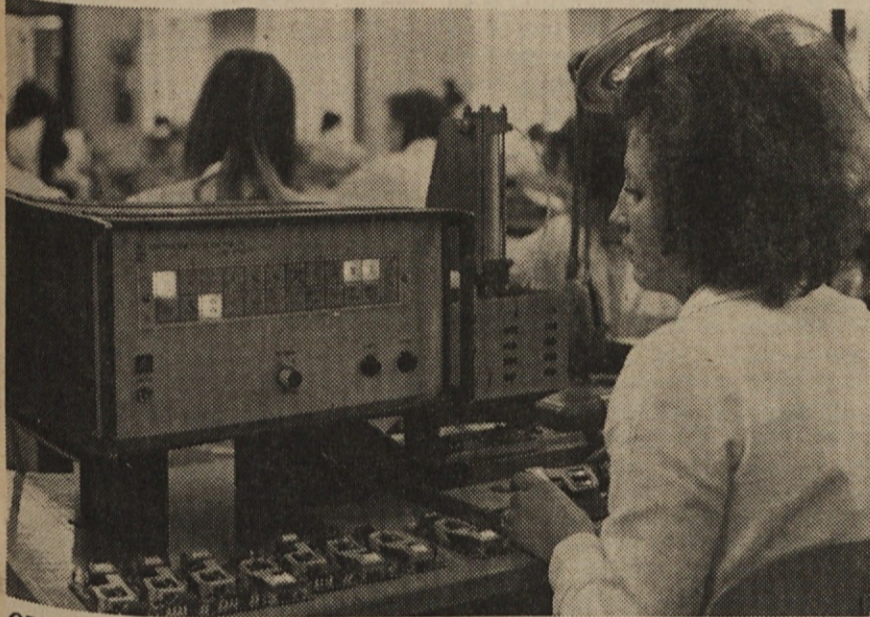
In tak razvoj bi Iskra - Tovarna industrijske opreme Lesce tudi zaslužila, saj uporaba njenih proizvodov občutno izboljšuje možnosti bolj racionalnega izkoriščanja sredstev naše družbe.

V. B. R.

POČITNIŠKA PRAKSA

Vsak študent ZP ISKRA je dolžan vsakokrat po 1., 2. in 3. letniku opraviti med letnimi počitnicami enomesečno prakso v organizaciji, za katero se študentu zaradi dogovora, v katerem mesecu želijo opravljati prakso. Če tega ne storijo, bo organizacija sama razporejala študente, kar verjetno ne bo v skladu z željami študentov. Referat za študentje ZP ISKRA

Referat za študentje ZP ISKRA

OBRAT MERILNIH NAPRAV - Naprava za preizkus ploščice tiskanega vezja. Proizvajati cenejše in dosegati boljšo kakovost proizvodov, to se zahteva danes od industrije. Bistven korak pri doseganju tega cilja je kontrola. V 15 sek. je treba dobiti popolne podatke o kvaliteti ploščice tiskanega vezja telefonskega aparata ATA 31 K.

Komisija za razpis
TOZD KERAMIKA v ISKRA - IEZE
Pipanova pot 18, LJUBLJANA

P O N O V N O , razpisuje

po sklepu DS in skladno z 58. členom statuta TOZD prsto delovno mesto

DIREKTORJA TOZD
(individualni poslovodni organ)

Kandidat mora poleg zakonskih in posebnih pogojev, da mora v vsakem primeru imeti poslovne, organizacijske in vodstvene sposobnosti, da mora biti moralno neoporečen, da mora biti aktiven borec za samoupravni socializem, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri, s triletnimi izkušnjami v svoji stroki na odgovornih delovnih mestih ali;
- da ima višjo šolsko izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri s petletnimi izkušnjami v svoji stroki na odgovornih delovnih mestih.

Pismene ponudbe s potrebno dokumentacijo o izpolnjevanju razpisnih pogojev naslovijo kandidati v sedmih dneh od objave na „KOMISIJO ZA RAZPIS - TOZD KERAMIKA, ISKRA - IEZE, Ljubljana - Vižmarje, Pipanova pot 18.

Ne samo na napakah, tudi na pomanjkljivostih se učimo

Razmišljanje ob glasovanju o planu Iskre za l. 1974 in odločitvi TOZD IEZE, da ne dajo svoj pristanek k 13. poglavju o združevanju sredstev za skupne dejavnosti.

Stališča TOZD IEZE do dajatev (združevanje sredstev in skupni skladi ZP), ki jih vsebuje XIII. poglavje predloga gospodarskega plana ZP in pa razprava delegatov TOZD IEZE na sami skupščini ZP so mi porodila naslednje razmišljanje o resnični potrebnosti vsestranskega informiranja delovnih kolektivov in tudi tesnega in vsestranskega medsebojnega komuniciranja in pojasnjevanja zaupanja.

Za kaj torej gre? Delovni kolektivi TOZD IEZE niso sprejeli obveznosti, ki zadevajo financiranja Skupnih služb ZP in financiranja splošnotehničnih dejavnosti, s pripombo, da so previsoke in jih priznavajo samo do tiste višine, ki jo imajo v svojih gospodarskih planih TOZD za l. 1974. V razpravi na skupščini pa se je izkazalo, da je bila višina „stroškov“ Skupnih služb ZP in STD določena in sprejeta s smernicami gospodarskega plana ZP za l. 1974 in da v predlogu gospodarskega plana ZP za l. 1974 ti stroški niso bili niti za en dinar višji, spremenila se je edino notranja razdelitev bremen. Smernice so predvidevale obremenitve še po lani veljavnem statutu – po delovnih organizacijah po takrat veljavnih ključih, predlog plana pa je vseboval porazdelitev obveznosti po danes veljavnem samoupravnem sporazumu s ključki, ki pa zadevajo TOZD. Vsi TOZD v ZP Iskra so s samoupravnim sporazumom postali precej enakopravnejši, ker so večji in ekonomsko močnejši TOZD temu primerno več obremenjeni od manjših in šibkejših kolektivov.

Tovariši delegati iz TOZD IEZE so na skupščini izrazili obžalovanje, da so šele na sami skupščini dobili obrazložitev, vendar pa niso mogli spremeniti sklepa delovnih kolektivov TOZD, da morajo glasovati proti XIII. poglavju.

Menim, da nas je več, ki bi morali delovnim kolektivom TOZD (vsem TOZD in ne samo TOZD IEZE) detajlneje obrazložiti posamezna poglavja in posamezne postavke iz predloga gospodarskega plana (in ne samo gospodarskega plana) ZP. Menim, da so dolžni dati delovnim kolektivom ustrezna, jasna in nedvoumna pojasnila in obrazložitve (moj vrstni red):

1. strokovne službe lastne delovne organizacije

2. skupne službe ZP kot sestavljalec predloga

3. časopis Iskra.

Mislím, da ne bi bilo napak, če bi se predstavniki tistih kolektivov, (n.pr. Skupne službe, marketing IC, STD, IRI), ki združujejo skupne dejavnosti (organizacije skupnega pomena) vsaj enkrat na leto pojavili pred delovnimi kolektivi TOZD in zagovarjali svoje plane ter polagali oblačne svojega poslovanja, podobno kot so letos občinski organi in interesne skupnosti (zdravstvo, komunala, socialno zavarovanje, kultura, šport, šolstvo... zagovarjali svoje programe

in potrebe. Tako bi odpadli posredniki in bi bila vsa tolmačenja in vsi odgovori na zastavljena vprašanja iz prvih vrst.

Časopis Iskra je sicer pred zasedanjem skupščine v skrajšani verziji in v skupih besedah ponovil vsebino gradiv za zasedanje skupščine, vendar pa danes gledano, ni posamezna poglavja tolmačil, temveč samo suho obravnaval. Izkušnje 2. zasedanja skupščine so tudi za nas (časopis) dragocene in pomembno napotilo za bodoče. Sicer se vsi res še učimo novega delegatskega samoupravnega sistema odločanja in je NE iz TOZD IEZE v mnogočem pomenil NE za stari način sprejemanja sklepov in mogočen DA za samoupravno sporazumevanje vseh z vsakomer, kadar gre za delitev dohodka, kadar gre za neodtujljivo pravico delavcev TOZD, da sami razpolagajo z rezultati svojega dela.

Pravilna, pravočasna in izčrpna informiranost pa je naloga in dolžnost vseh treh preje navedenih akterjev v informacijskem sistemu ZP.

Igor Slavec

ISKRA - INDUSTRIJA EMO, CELJE

Premalo komunistov

Podobno kot v številnih drugih Iskrinih podjetjih je tudi v celjskem EMO zaposlenih izredno veliko mladih. Od 3.600 zaposlenih, kolikor jih dela v Celju ter v dislociranih obratih v Bistrici in Kruševcu, je kar 1.400 mladih.

V celjski tovarni imajo 8 mladinskih aktivov, predsednik skupnega – tovarniškega mladinskega aktiva pa je Franjo Peternel in z njim smo se tudi pogovarjali o dejavnosti mladih v EMO.

Program, ki so si ga zastavili, je izredno obširen, razdelili pa so ga na kratkoročnega in dolgoročnega. V

okviru akcijskih programov za krajše obdobje so si zastavili predvsem naloge v okviru proslav ob Dnevu borca, Dnevu Iskre in 80-letnici EMO.

V okviru teh proslav so že organizirali ali pa pripravljajo številne zabavne, kulturne in športne prireditve. Tako bodo v počastitev 4. julija – Dneva borca v sodelovanju s celjsko Občinsko konferenco, Zveze mladine organizirali Pohod po poteh II. grupe odredov. Pohod bo trajal 3 do 4 dni, sklepní del pa bo prihod na osrednjo proslavo Dneva borca, Dneva Iskre in 80-letnice EMO.

Mlade delavke in delavci celjske tovarne so sodelovali tudi z organizatorji Iskrijade – tradicionalnega tekmovanja športnikov Iskre, hkrati pa pripravljajo srečanje mladih Iskrašev, ki bo v začetku septembra verjetno ob Šmartinskem jezeru pri Celju. Pričakujejo, da se bo tega srečanja udeležilo okoli 1.000 mladih „Iskric in Iskrašev“.

Seveda so mladi iz EMO aktivni tudi znotraj tovarne. Ob bližnji proslavi visoke obletnice obstoja tovarne so izvedli več delovnih akcij za ureditev samih obratov in okolice tovarne, pomagajo pa tudi pri različnih drugih priložnostnih delih.

Mladi celjski Iskraši so se letos nadvse prizadevno vključili tudi v priprave na volitve delegatov v samoupravne organe na ravni podjetja in občine, v teh organih pa so izredno dobro zastopani.

Do tukaj je potekal pogovor s predsednikom mladinskega aktiva

KF

ISKRICE

Zakaj — zato — Ker je tako!

Zakaj velja znižana električna tarifa ob nedeljah?
Zato, da prisilimo žene, da delajo tudi v nedeljo ves dan.

Zakaj so stroji za pomivanje posode pod režimom luksurnih predmetov?
Zato, ker žene tistih mož, ki odločajo o tem, še niso prisilile pomivati posodo.

Zakaj imajo po novem zakonu pravico do podaljšanega porodniškega dopusta (141 dni) tudi očetje?
Zaradi enakopravnosti mož.

Zakaj ni žena na vodilnih in vodstvenih položajih?
Zato, ker imajo že v družini vodilno vlogo.

Zakaj se samo ob 8. marcu spomnimo problemov žena?
Zato, ker bi jih sicer ne mogli tako brezbrizno pozabiti.

Zakaj prepovedujemo nočno delo žena?
Zato, ker jim ne zaupamo, da bi bile ponoči same izven hiše.

Zakaj so v večini primerov na delovnih mestih direktorjev moški, na mestih tajnic pa ženske?
Zato, ker moški ne znajo kuhati tako dobre kave.

Zakaj nosijo sedaj nekateri moški tako dolge lase kot ženske?
Zato, da dokazujejo, da se tudi z dolgo frizuro zdrži brez stroškov za frizerja.

Kactus

Anton Nedeljko

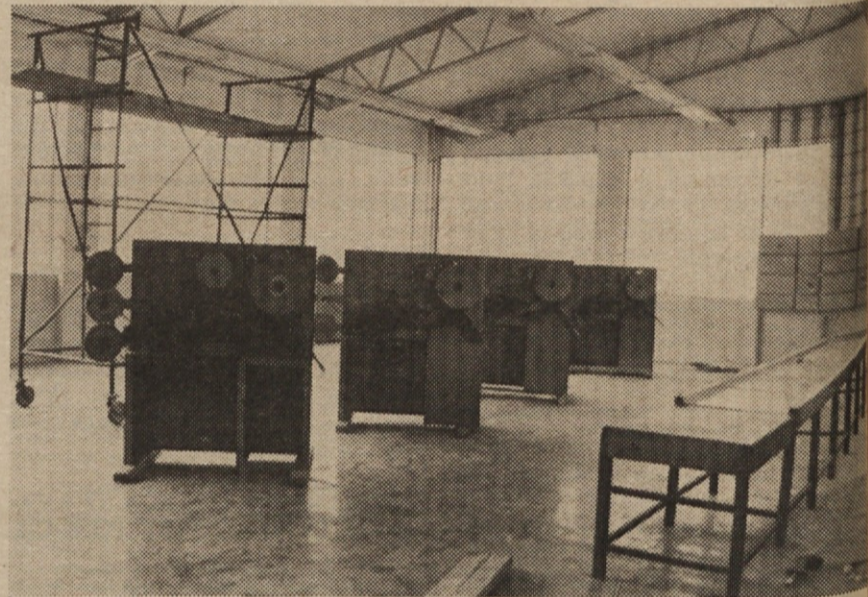
Slovo je vedno težko, posebnost tedaj, ko smrt tako naglo in zahrbtno ugrabi nekoga, ki ga imamo vsi radi. V življenju pa se pogosto zgodi, da prav tisti, ki veselo in vedro gleda v svet, najprej omahne in zapusti globoko sled za seboj.

Zapustil nas je sodelavec, Anton Nedeljko, vratar v IEZE – TOZD „Žarnice“. Zapustil nas ni tako, kot mnogi, ki so odšli, da bi našli boljši kos kruha. Omahnil je sredi dela. Kljub vsem težavam je dolga leta ostal zvest naši in svoji Iskri.

Skromna je bila njegova vratarska soba in, ko smo zjutraj nerazpoloženi prihajali na delo nas je v njej že čakal in njegova dobra volja in vedra beseda sta nas spravila v boljše razpoloženje.

Vedno je bil vesel in vsi smo ga imeli radi, zato bo med nami ostala vrzel, ne bo pa iz naših src odšel naš Nedeljko.

Sodelavci.

Montaža opreme v novem objektu TOZD „Upori“ v Sentjerneju gre h koncu in kmalu bo v njem stekla pospešena proizvodnja, da bodo pokrite potrebe trga.

Novo

RECOMA – NOVI TRAJNI MAGNETI

RECOMA je nov trdomagnetni material, razvit v raziskovalnem centru firme Brown-Boveri. Gre za trajne magnete iz zlitih kovin (kobalt) in redkih zemelj (samarij). Odlika teh novih magnetov je velika koercitivnost in remanentnost. Visoka koercitivnost pomeni, da je magnet zelo odporen proti razmagnetjenju. Odlične lastnosti RECOMA-magnetov odpirajo nova področja uporabe. Za polno izkoriščanje prednosti pa je potrebno magnetne tokokroge v splošnem rekonstruirati, samo zamenjava materiala ne pripelje samo po sebi do boljših izdelkov. V tem času se uporabljajo ti magneti s pridom v urah, malih motorjih, magnetnih ležajih, elektronkah na potujoče valove in masnih spektrometrih. Prikazanih je nekaj oblik magnetov tovarne Brown-Boveri. Raziskave na tem področju se nadaljujejo. Velik poudarek je v znižanju cen in poenostavitvi tehnologije. Na temelju dosežanih spoznanj in izkušinj lahko zaključimo, da je RECOMA zelo uporaben in mnogo obetavnejši magnetni material.

E. u. M., (1973) 12, J. J.

POLITETRAFLUORETILEN: ZA OBLOGO KADI

Kadi za galvanske kopeli, razne posode s tekočinami za luženje in z različnimi agresivnimi tekočinami potrebujejo posebno korozijsko zaščito. Rešitev je možna npr. s prevlečkami, ki so izdelane iz kakovostnih politetrafluoretilenskih folij in privarjenih tako, da so dobro zatesnjene, tako da ni nobenih por. Seveda so pa možnosti trde vezave teh folij na posode iz jekla, betona ali umetne mase zaradi različnih lastnosti materiala mogoče samo v omejenih merah.

Zanimiv je nadaljnji razvoj in sicer v tem smislu, da dajejo politetrafluoretilen – obloge na posode iz umetnih ojačenih mas. Pri tem sestoji laminat umetnih ojačenih mas iz kvalitetnih epoksidnih in poliesterskih smol ojačenih s steklenimi vlakni.

Kadi se lahko uporabljajo do maksimalne temperature 150 stopinj Celzija. So zelo lahke in neobčutljive z ozirom na pogoje obratovanja. Na trgu se dobe izvedbe štirioglate oblike prostornine 5000 l.

Metalloberflaeche 1974/4, S. O.

Po Dolenjskem, po Kranjskem...

Sindikalna organizacija v Iskri Železniki je tudi letos povabila upokoječnce na enodneven izlet. Zjutraj so šli iz Železnikov skozi Ljubljano. Že takoj na avtobusu je nastal pravi čebelnjak. Srečali so se stari prijatelji in delavni tovariši, pa so si imeli mnogo povedati.

Prva postaja je bila na Muljavi. Ogladilo so si Jurčičevo rojstno hišo. Občudovali so preprostost, praktičnost in udobnost stare slovenske hiše. Nato pa so šli pogledat še Krjavljevo bajto. Smeha ni hotelo biti konec. Celo Kozjak so temeljito raziskali. Na predlog vodje so pomalicali „Pri Obrščaku“, nekdo je celo menil, da bi slika o Jurčiču ne bila popolna, če bi si ga ne privoščili v tej slavni gostilni.

Pot so nadaljevali po dolini Krke. Med vinogradi in romantično reko je vse oživelo. Pesem, salve smeha in spet pesem. Čisto mladostno izletniško vzdušje je bilo. V dolenski metropoli v Novem mestu so si ogledali mesto, pokosili in se nato ustavili spet na Otočcu. Vso pot je spremljala kratka, pa jedrnata razlaga. Na Strugi so se spomnili Otoka in Struge (Tavčarjev roman), nato pa so ustavili avtobus v Šmarjeških toplicah. Najbolj korajzni so se okopali, drugi pa so „namakali le notranjost svojega bistva“, kakor je pripomnil nekdo.

LETNA SPRIČEVALA ŠTIPENDISTOV

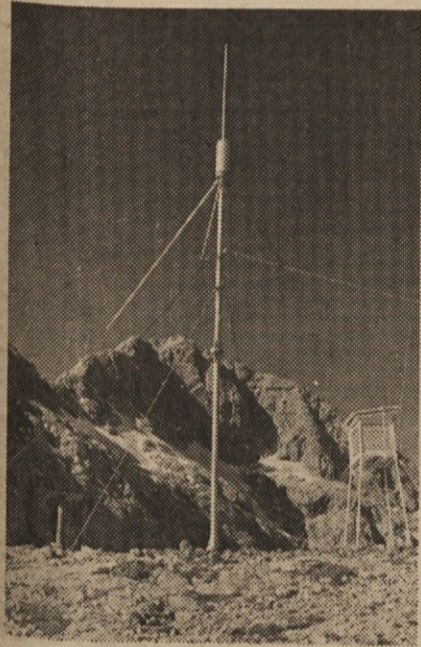
Štipendisti srednjih in poklicnih šol so dolžni predložiti letno spričevalo v 10 dneh po zaključku šolskega leta za nadaljnje redno prejemanje štipendije.

Štipendistom, ki ne bodo predložili spričevala, se štipendija ne bo obračunavala, tisti, ki ga bodo predložili z zamudo, pa bodo prejeli štipendijo šele septembra. Referat za štipendije ZP ISKRA

Obisk v antenskem laboratoriju IRI

Laboratorij za antene je eden izmed številnih raziskovalnih in razvojnih laboratorijev na Zavodu za avtomatizacijo v Ljubljani. Ustanovljen je bil leta 1958. Osnovna naloga laboratorija je, da oskrbi Iskrine naprave za radijske zveze z ustreznimi antenami, antenskimi filtri in kretnicami ter drugim antenskim priborom (povzeto po 1).

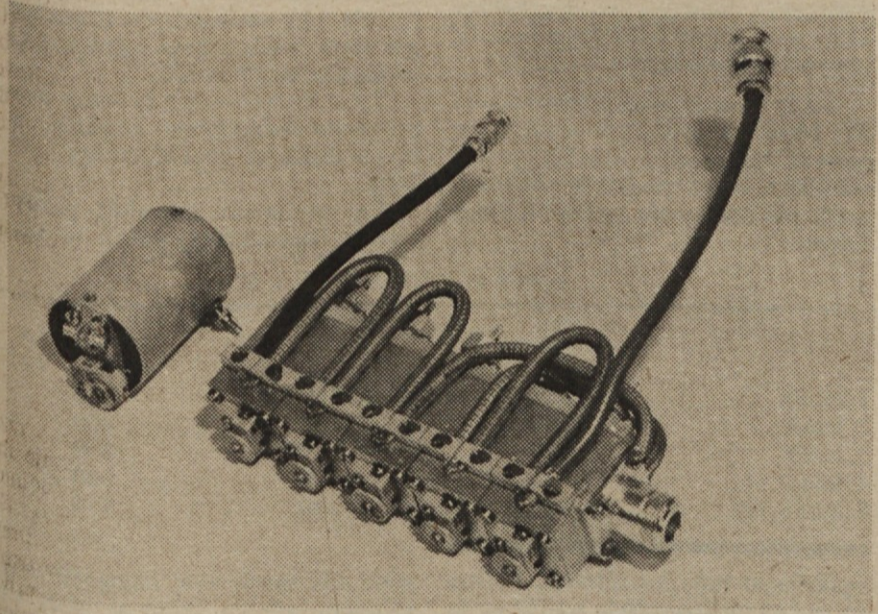
Kot že veste, je letos ZAVOD ZA AVTOMATIZACIJO postal ISKRA-RAZISKOVALNI INSTITUT (IRI); verjetno pa vam še ni znano, da je laboratorij za antene prerasel v antenski oddelek. Škoda, da spremembe imen niso spremenile tudi vloge ter delovanja ne IRI v Iskri, ne antenskega oddelka v IRI. Da bi dosegli še to, bi morali v naši Iskri spremeniti svoja mišljenja. Saj smo jih, kolikor smo jih pač morali. Zakaj jih nismo raje zato, ker bi sami to hoteli?! Menim, da zato, ker bi v tem primeru morali zamenjati tiste, ki tega ne zmorejo ali nočejo sami.

Dežnikasta antena A-50-GZ za frekvenčno področje MHz, postavljena na Kredarici.

Za opravljanje določene dejavnosti morajo biti dani ustrezni pogoji oz. zagotovljena primerna sredstva. Ne bo odveč, če ponovim, da je osnovna naloga antenskega oddelka, da oskrbi Iskrine naprave za radijske zveze z ustreznimi antenami, antenskimi filtri in kretnicami ter drugim antenskim priborom. Izgleda pa, kot da je to samo naša naloga, da ne rečem celo dolžnost, saj smo v preteklih 10 letih dobili od Iskre tako malo sredstev za raziskave in razvoj, da jih skoraj ni omenjati.

I. D. Reš, Ob desetletnici laboratorija za antene na Zavodu za avtomatizacijo v Ljubljani, Tehniška poročila industrije Iskra, leto IX, 1966-67, št. 5, str. 81, oz. Elektrotehniški vestnik, letnik XXXIV, Ljubljana 1967, št. 11-12, str. 257.

Antenska kretnica AK-450, ki omogoča duplexno delovanje aparature UKF8-0,7D (brez ohišja), in vijačni resonator za antensko kretnico AK-160.

Vzrok za tako stanje je predvsem v tem, da dejansko v Iskri in tudi v ZZA ni mogoče govoriti o prizadevanjih za kompleksno reševanje širših področij, če le ni ob tem nekdo eksistenčno prizadet ali kako drugače prisiljen. Vsakdo vidi predvsem le samega sebe! Vseeno pa smo v Iskri dovolj sposobni in smo kljub temu dosegli lepe uspehe. Kakšne bi šele, če bi delovali tako, kot bi bilo treba – enotno, načrtno, kontinuirno in povezano. O branžni povezavi smo govorili že pred 10 leti, pa je bilo to takrat za večino izgleda prezgodaj; počakati smo morali, da je sedaj prav isto – naj rečem „moderno“.

Področje antenske dejavnosti obsega:

- raziskave in razvoj anten,
- serijsko in kosovno izdelavo anten,
- raziskave in razvoj antenskih filtrov in kretnic,
- študij in izbiro kablov oz. valovodov, konektorjev in ustreznega pribora,
- konstruiranje in izdelavo antenskih nosilnih konstrukcij in cevi ter ostalega pribora za montažo,
- študij razširjanja elektromagnetnih valov in projektiranje radijskih zvez ter izdelavo izvedbenih projektov.

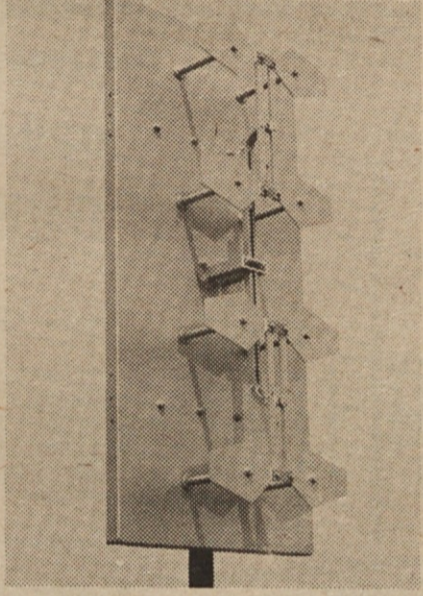
Antena je poleg oddajne in sprejemne naprave bistveni element vsake radijske zveze – recimo raje brezžične telekomunikacije. Antena predstavlja v sklopu celotne brezžične zveze po splošnih ocenah nekako 10% prodajne vrednosti, prav tolikšni pa so tudi razvojni stroški. Če pa upoštevamo še projektiranje radijske zveze in montiranje kompletne antenske instalacije, kaj hitro predstavljajo skupna antenska dela 50% ali še več od vrednosti postavljene zveze. V ilustracijo naj še povem, da je kljub znatnim stroškom navadno veliko ceneje, če namesto enojnih anten uporabimo dvojne, s čimer pridobimo pri zvezi 6 dB, kot pa če povečamo moč oddajnikov na 4 kratno vrednost.

Čeprav so bile tovarne pripravljene sporazumno financirati razvoj določenih naprav (bodisi TEI iz KV področja in TEN iz UKV ter mikrovalovnega področja), ni bilo nikoli mogoče vključiti še razvoja anten, ker tovarne za izdelavo anten niso bile zainteresirane in to iz dveh „logičnih razlogov“ (kakor za koga): prvič, antene se da kupiti tudi drugje – zlasti v inozemstvu in celo doma na ZZA (tudi aparature se da kupiti drugje, če gledamo na enak način!); drugič, proizvodnja naprav je bila maloserijska, za obstoj tovarn izgleda vseeno zadovoljiva, dočim antene same (rekli smo 10%) niso bile proizvodno interesantne. Na montiranje in projektiranje brezžičnih telekomunikacij pa se je gledalo v Iskri mačehovsko – napravilo se je le toliko, kolikor so nestrokovnjaki menili, da je nujno. Šele, če zveza ni bila v redu, se je pristopilo k resnejši obravnavi. Tedaj pa smo bili „poklicani“ v antenskem oddelku, da kar telefonično ali ustno damo odgovor oz. rešitev problema ali težav – navadno zastonj, ne da bi kdo pomislil, da je za vsak odgovor treba določeno znanje in da se to ne pridobi samo po sebi.

Ker pa smo vedeli, da so antene potrebne, saj mora Iskrina prodaja nuditi kupcu celotne zveze, smo potrebne antene „enostavno razvili“ in jih izdelovali. Da ne bi kdo pomislil na prelivanje sredstev za razvoj anten od kod drugod! Na to v prejšnjem ZZA sedaj IRI (vsaj glede anten) nihče še pomislil ni! Če smo hoteli še nadalje

ločenega števila tako razvitih antenskih izdelkov nismo finančno pokrili.

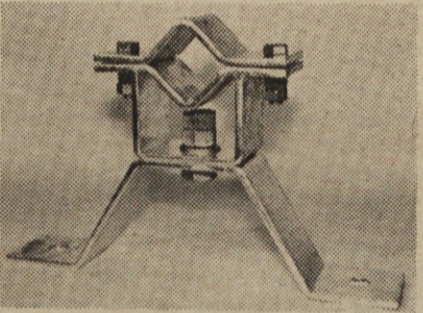
Sodelavci iz montažnega pa tudi projektivnega sektorja radijskih zvez Iskra-Commerce so pogosto naši gostje. Potrebujejo nasvete in pomoč, potrebujejo take „banalne“ stvari kot so vijaki, objemke, cevi, plošče – potrebujejo jih ravno tam in ravno takrat, ko jih ni – to je na montaži, recimo na Nanosu ali nekje v Bosni. Posredujejo pa tudi dosti koristnih pobud in predlogov, vendar pa jih ni mogoče uresničiti, ker ni koordiniranega pristopa na nivoju branže, niti pravega interesa s strani vodstev. Ne vprašujte, kako da nimamo takih ali drugačnih nosilnih cevi in objemk, da nimamo zanje prospektov (čeprav smo že obljubili, da jih bomo pripravili). S tem, da dobimo danes naročnico za par ali nekaj deset objemk, ki bi morale biti narejene včeraj, je storjenega dosti premalo. Saj mislimo tudi na vaše (bolje skupne) potrebe, pri-

Antena A-69 „osmerček“ (brez zaščitnega pokrova) za frekvenčno področje 400 MHz.

pravljamo celo tipizacijo osnovnega montažnega pribora – vendar le iz HOBIIJA! Tudi za konstruiranje in pripravo montažnih elementov je treba marsikaj preštudirati, narisati, predvideti, poznati težave pri montaži, možnosti nabave domačih surovin, tehnologije in še marsikaj.

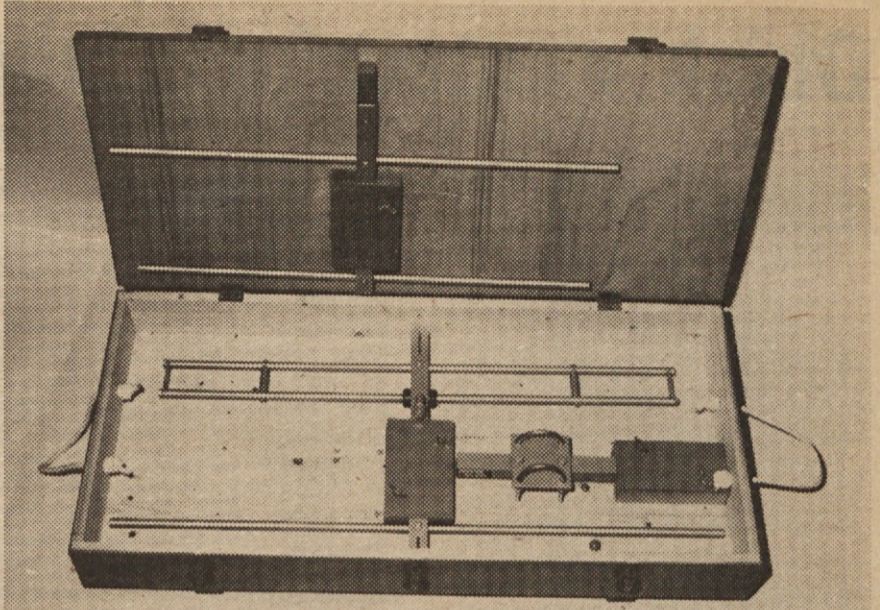
Do pred nekaj let sploh ne moremo

Nosilec za pritrđitev cevi na zid.

govoriti o organiziranem projektiranju radijskih zvez v Iskri, pa tudi sedaj še ni zadovoljivo rešeno (čeprav je bilo že dosti posameznih prizadevanj). Zavedati bi se morali, da je to področje za uspeh celotne zveze lahko celo odločilno. Projektant radijskih zvez mora poznati tako aparature kot antene, poznati mora razširjanje elektromagnetnih valov, nadalje predpise iz raznih področij, želje in potrebe naročnika, ki jih mora vskladiti z možnostmi svoje organizacije kot izvajalca. Ni njegova naloga le izbira mesta postavitve anten (to običajno opravijo že drugi „strokovnjaki“) in izbira vrste uporabljenih anten, njegova naloga je izdelati tudi izvedbeni projekt. Poznati mora torej še situacijo terena oz. zgradbe, predpisati mora vse montažne elemente in način montiranja. Če pa v Iskri nekdo napravi vsaj polovico tega, mu izvajalec – tudi iz Iskre – namesto priznanja očita, da je projekt prezahteven. Vsaka naloga mora biti v redu izvršena in za posamezne faze mora biti predpisana odgovornost. Dokler je vse v redu, ni težav; ko je kaj narobe, „pa naj ne bi bil nihče kriv!“

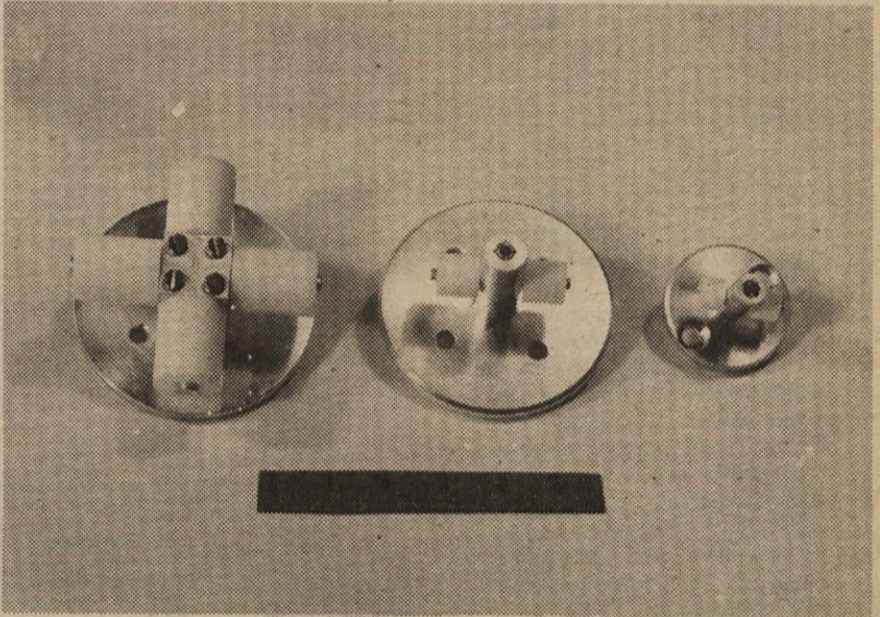
Ker smo želeli ohraniti antensko dejavnost, smo morali sprejeti (hočeš-nočeš) vsako nalogo, ki nam je bila ponujena, ali pa smo z njo uspeli za-interesirati potencialnega naročnika, če je bila ugodna ali ne (finančno ali časovno) – prav ironično, dostikrat tudi zato, ker je bilo to v interesu Iskre ali ZZA. Zaradi takega dela, „zapostavljenega vodenja“ in tudi subjektivnih vzrokov je prišlo tudi do marsikaterih naših obljub, ki jih nismo pravočasno uresničili.

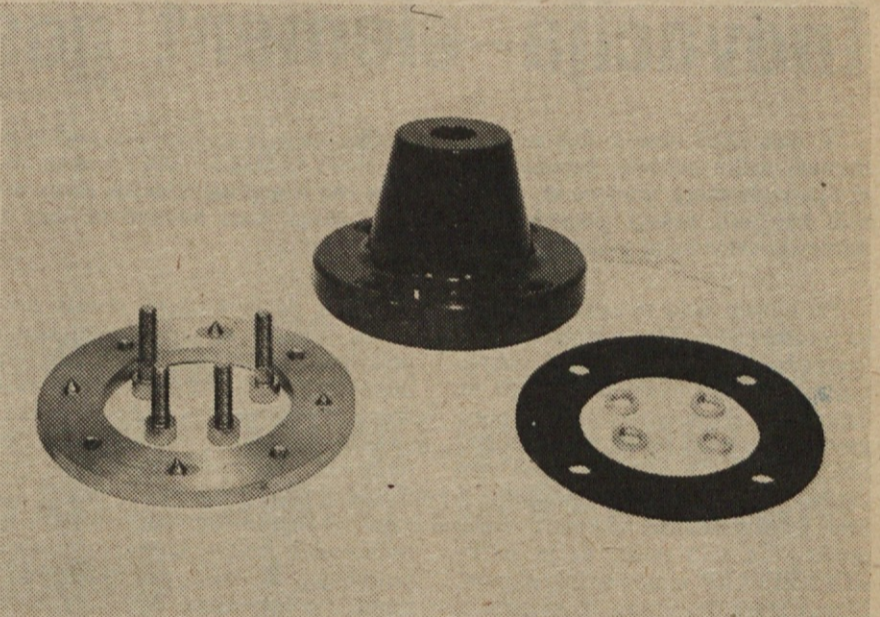
Zložljiva Yagijeva antena A-45 M, izdelana za terenske meritve zahtevnih radijskih zvez.

Število naših sodelavcev je začelo upadati. Preostali smo pričeli ob tem celo razmišljati, da smo nesposobni, da bi tudi mi storili isto! Ker je pričela krožiti po ZZA prislovica, „da le premetavamo šraufe in cevi“, ni bilo pričakovati, da bi ob nespremenjenem odnosu do antenskega laboratorija pridobili nove sodelavce.

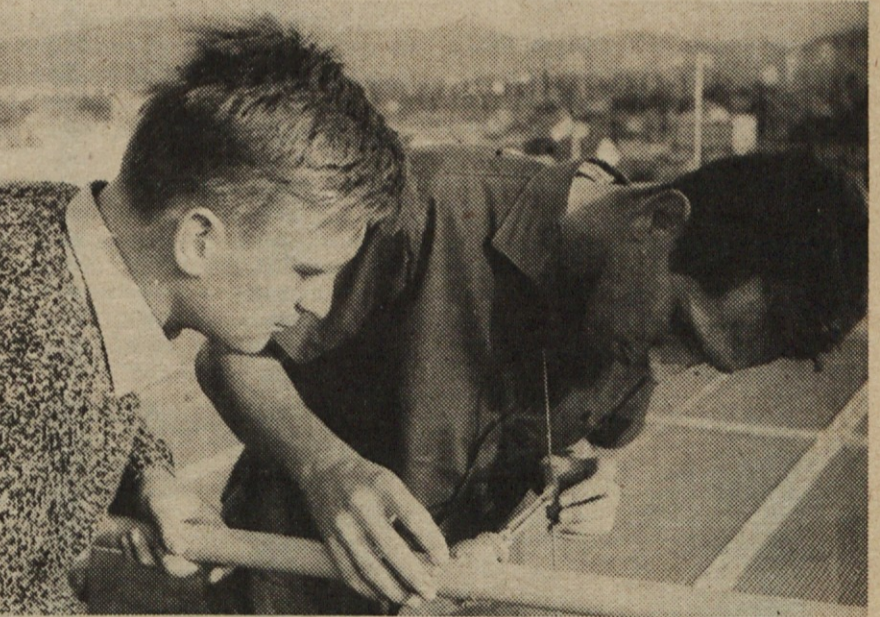
pričeli izdelovati namesto nas. Tudi mi bi radi serijsko proizvodnjo anten odstopili kaki proizvodni organizaciji. Saj smo vendar po statutu raziskovalna in razvojna organizacija, zato bi radi razvijali tudi za našo Iskro, razvijali še naprej, še kaj novega – razvojni proces se menda še ni končal...?! Pa kljub mikavnosti in večjim serijam

Dipoli kot vzbujevalni elementi za okrogle valovode v mikrovalovnih področjih s, c in x.

Pribor za pritrđitev antene A-50 na terensko vozilo.

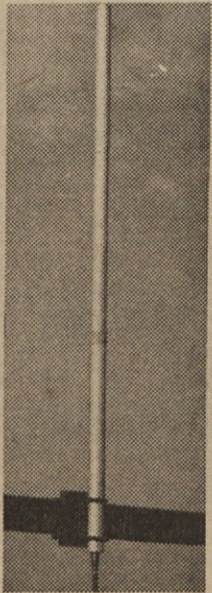

Priprava na meritve sondiranja električnega polja na merilnem mestu.

Čas gre svojo pot, tudi nam je prinesel svoje: vse več anten je potrebno, vse boljše lastnosti morajo imeti, tudi postavljene morajo biti bolj strokovno – skratka tudi naše področje postaja za marsikoga vse mikavnejše. Da bi nas rešili prevelikih izdelovalnih serij anten in pribora, bi to radi marsikje

slišimo, da naj kar razvijamo (na svoje stroške seveda!), da bodo že potem odkupili izdelavno dokumentacijo za antene (če jo bodo, in za koliko?).

Obisk v antenskem laboratoriju IRI

Antena A-60 „end fed dipole“ za frekvenčno področje 160 MHz.

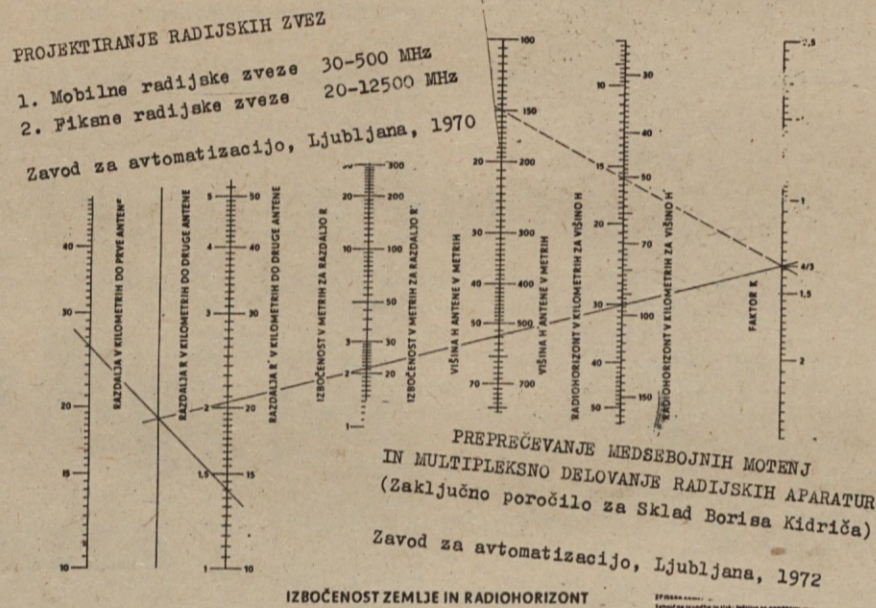
Vsem, ki ste odgovorni za nadaljnji napredek branže brezžičnih telekomunikacij pa tudi ostalim zainteresiranim članom Iskre, predlagam sledeče:

1. V Iskri je potrebno organizirati serijsko proizvodnjo anten za brezžične zveze. Glede na svojo dejavnost je primerneje, da to omogočimo tovarni Antene, Vrhnika, pri čemer pa mora ZP Iskra oz. branža brezžičnih telekomunikacij pomagati in prispevati del potrebnih sredstev (vsaj v obliki avansa za planirano količino anten za leto 1975, ki morajo biti naročene do 1. oktobra t.l.).
2. Pri planiranju razvoja novih Iskrinih aparatov za brezžične zveze, pa tudi pri kompletiranju že proizvajanih naprav je potrebno istočasno predvideti tudi ustrezna sredstva za razvoj anten v antenskem oddelku IRI (za antene, ki bi se izdelovale serijsko, s pomočjo tovarne Antene, Vrhnika; za druge tudi potrebne antene pa s pomočjo branže za brezžične telekomunikacije kot celote);

3. Nadalje je potrebno pravočasno predvideti in omogočiti pripravo montažnega pribora (antenski nosilci, pritrdilni elementi), izbiro kablov in konektorjev ter izdelavo ustreznih navodil. Program in sredstva za ta del dejavnosti antenskega oddelka IRI je treba zagotoviti na nivoju branže predvsem s sodelovanjem montažnega sektorja Iskra-Commerce.
4. Poudariti in zagotoviti je treba stalni študij razširjanja elektromagnetnih valov, projektiranja radijskih zvez in izdelavo izvedbenih projektov. Skupno določen obseg te dejavnosti antenskega oddelka IRI je treba omogočiti predvsem s pomočjo prodajnega in projektivnega sektorja Iskra-Commerce.
5. Vse štiri navedene dejavnosti zaključujejo delo antenskega oddelka IRI in ustreznih skupin v omenjenih organizacijah naše Iskre. Poleg študijskega, raziskovalnega in aplikativnega dela v antenskem oddelku IRI je potrebno primerneje poudariti in organizirati ustrezne

operativne in komercialne skupine v montažnem, projektivnem in prodajnem sektorju Iskra-Commerce. Celotno delo v navedenih točkah mora razumljivo temeljiti na tržnih in tehničnih analizah oz. izdelanem srednjeročnem in dolgoročnem načrtu za brezžične telekomunikacije. Zaradi povezanosti in prekrivanja tako po strokovni kot po organizacijski strani menim, da je potrebno poleg financiranja konkretnih ter širših nalog omogočiti enotno formiranje strokovnjakov ustreznih profilov. Antenski oddelak IRI ves čas obstoja tesno sodeluje z Elektrofakulteto Univerze v Ljubljani in ima z njo skupaj tudi vse pogoje, da omogoči tako teoretično kot praktično izpopolnjevanje strokovnjakov. Želeli bi samo še to, da leti ne bi bili strogo vezani, temveč bi izmenjavali svoja delovna mesta in s tem izkušnje, ter tako bogatili skupna prizadevanja (ne pa ozke interese).

Dimitrij Trpin

Nomogram - izbočenost zemlje in radiohorizont - in naslova glavnih prispevkov, ki omogočajo projektiranje radijskih zvez.

Antenski multiplekser AM-400, ki omogoča istočasno priključitev več aparatov na eno anteno.

Pismo štipendista

Razlog, da se obračam na vas je novi samoupravni sporazum o štipendiranju. Na Fakulteti za elektrotehniko danes visi plakat, ki me je zadel kot bomba (mislim, da bo tudi druge študente ZP Iskre). Kljub temu, da sem redno spremljal problematiko štipendiranja (hodil na sestanke študentov Iskre, sestanke SŠ LVZ itd. . .), sem bil nemalo presenečen in ogorčen. Ko že toliko govorimo o stimulaciji študentov, verjemite, to kar dela ZP Iskra, prav gotovo ni stimulacija. In to v času, ko imamo največ študija! Od kod naenkrat vse to, se sprašujem. Lestvica, ki je objavljena, je ne le povsem nesprejemljiva za študente, ampak navadna provokacija.

Življenjski stroški so v nekaj mesecih narasli za 20% (nikjer ni rečeno, da ne bodo naraščali še naprej), študentje pa se bodo znižale za 20%! Kje je tu razum? Pošteno bi bilo, da se enkrat za vselej pomenimo in igramo s čistimi kartami. Meni (in mnogim drugim) je štipendija glavni vir dohodkov za študij. Zato se čutim

materialno ogrožen. Če bo to, kar piše, sprejeto (danes sem na Referatu preštudiral Samoupravni sporazum), potem bo marsikdo izmed nas moral poiskati štipendijo pri tistem, ki dogovora ne bo podpisal (v to ga baje ne more nihče prisiliti). ZP Iskra, ki je kot vem, iniciator tega dogovora, se je tega prav dobro moralo zavedati. To ni nikakršno izsiljevanje s strani študentov, to je eksistenčni boj. Kdo bo v imenu študentov podpisal dogovor, tega ne vem. Vem pa, da kdor bo to (ali je) storil, je packa.

Niso danes vsi študentje taki, da bi jim bila štipendija žepnina, ali pa bi jim služila za bencin.

Zato pošteno predlagam, da se skliče sestanek študentov Iskre. Vem, da nas spet ne bo veliko. To je rak rana vseh študentskih organizacij (pa tudi drugih). Vendar, čisti računi med študenti in štipenditorjem so osnova vse štipendijske politike.

Borut Kernik
študent 2. letnika
Fakultete
za elektrotehniko

Štipendije po novem

Z vašimi trditvami, da vam je štipendija glavni vir dohodkov za študij in vam je lestvica v sporazumu nesprejemljiva bi se strinjal. Dodal pa bi naslednje pojasnilo:

Sporazum ščiti interese študentov, ki jim starši ne morejo v celoti zagotoviti življenjski minimum in jim sporazum zagotavlja 1200 din štipendije. V 3. odstavku 11. člena je zapisano, da bodo študentje lahko uveljavljali v občini stalnega bivališča pravico do razlike iz združenih sredstev med najnižjo štipendijo (450), in uradno ugotovljenimi življenjskimi stroški (1200). Bolj nižja je začetna postavka lestvice, ki jo lahko vsak študent doseže (450), tem večja je razlika do življenjskega minimuma, ki jo je upravičen dobiti. Razen tega je cenzus mesečnega dohodka na družinskega člana dvignjen na 2400 din pri presoji upravičenosti do razlike.

Glede same lestvice predstavnikom ZP Iskra po krivici pripisujete zle namere. Naš predlog, ki je bil v prvem osnutku v celoti sprejet, se v bistvu ni razlikoval od naše sedaj veljavne lestvice:

p o v p r e č n a o c e n a

	2,0 - 3,0	3,1 - 4,0	4,1 - 5,0
1. letnik	600 - 7,3	7,4 - 8,7	8,8 - 10,0
2. letnik	500	600	750
3. letnik	550	650	800
4. letnik	600	700	850
5. letnik, abs.	650	750	900
	700	800	950

opravljamo tudi pokositranje. Kositra pa se na Jugoslovanskem tržišču ne da dobiti, v tujini pa težko! Predlagatelj je predlagal postopek, s katerim bo pridobil iz 1 kg ostankov pepela in kositra 50% 100% kositra! Ker bo tega približno 400 kg, znese to 60.400 ND prihranka v enem momentu, z minimalnimi sredstvi. To je samo primer, ki lahko prikaže negativnost nezaupanje ljudi do INOVACIJ, ki nam praktično z vsako potezo prinesejo precejšnjo gospodarsko - natehnično korist.

Na tak način sem tudi osebno primoran se še bolj potruditi, da komisiji prikažem takšno situacijo, kot je in za predlagatelja s takšnim koristnim predlogom sforširam maksimalnih 20% nagrade od čiste gospodarske koristi.

(Dalje prihodnjič)

jasni cilji sporazuma: omogočiti vsej sposobni mladini študij ne glede na trenutni materialni položaj družine. Z združevanjem sredstev bo omogočeno šolanje več kot 4.000 učencem, ki brez štipendij iz združenih sredstev po končani osemletki ne bi mogli nadaljevati šolanja in bi ostali nekvificirani delavci. Z ozirom na splošno pomanjkanje kadrov v Sloveniji, pa je to pomembna številka (veliko je takih, ki ne končajo niti osnovne šole).

ZP Iskra iz take štipendijske politike obeta napredek zaradi širjenja kadrovske baze in družbene rasti nivoja izobrazbe. Mladina, ki ji bomo na ta način omogočali izobraževanje, je doma iz pasivnih krajev, kjer ni industrije in možnosti pridobivanja štipendije.

Milan Regovc,
vodja kadrovske službe ZP ISKRA

ISKRA-INDUSTRIJA EMO CELJE

Inovacija - element gospodarjenja

V naši OZD smo v fazi nove organizacije, zato je položaj na področju inovacij malce nejasen. Zavedamo se, da je INOVACIJSKI PROCES ekonomsko-gospodarskega pomena in, da je inovacija ena izmed najvažnejših ekonomskih kategorij našega gospodarstva! Nobena druga nam namreč ne daje z minimalno vloženi sredstvi kar maksimalno korist.

Pri svojem delu se zanašam 100% na izkušnje ljudi, ki so s svojimi izumi, vzporedno z močno voljo, vztrajnostjo in pomanjkanjem, dosegli industrijske revolucije! Takšni posamezniki so bili JOHN D. ROCKEFELER, največji naftni bogataš vseh časov. Bil je hladen, preračunljiv in znal je maksimalno izkoristiti vsako priliko. Če kdo misli, da je JOHN ROCKEFELER izumil nafto, se moti. Njegov izum tiči v tem, da se nafta ni več transportirala v sodčkih, temveč po ceveh, kar mu je pripomoglo do primata nad ostalimi naftnimi družbami.

Ali pa recimo, ALFRED NOBEL, izumitelj velikega formata, ki je objavil 129 izumov, med ostalimi tudi eksploziv nitroglicerina. In še veliko podobnih ljudi je bilo, ki so s svojimi izboljšavami spremenili svet! Za vse te ljudi je značilno, da so bili pri svojem delu vztrajni, izkoriščani, podvrženi pomanjkanju, ki pa so se s svojo vztrajnostjo in z izumiteljsko dejavnostjo povzpeli visoko nad ostale. Pravimo, da je bila to doba romantičnega, individualnega izumiteljstva.

Danes pa je situacija seveda drugačna. Čeprav se individualni izumi pojavljajo še vedno, temelji osnova mase izumov na organiziranem razvojno-raziskovalnem delu v znanstvenih institutih, laboratorijih in modernih razvojnih oddelkih. Delavcem v RR dejavnosti je glavna naloga iskanje novih znanstvenih in tehnoloških rešitev, ki jih proizvodnja potrebuje. Z MID pa označujemo množično inventivno dejavnost, torej se množica direktnih in indirektnih proizvajalcev ukvarja po lastni iniciativi z iskanjem tehnoloških rešitev!

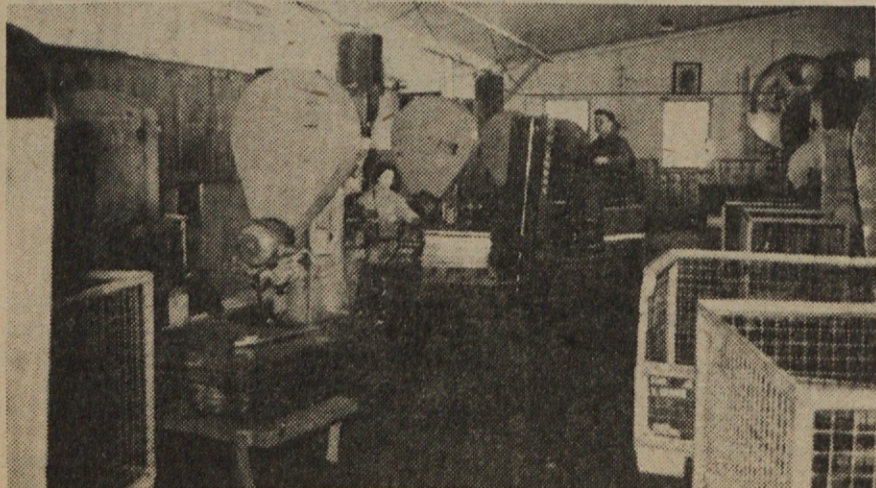
Sodobni razvoj proizvajalnih sil je na svetu čedalje hitrejši zaradi vedno večjega števila tehnoloških inovacij, to je izumov, tehničnih izboljšav in racionalizacij. Njihova uporaba pa prispeva absolutno k višji produktivnosti v vseh področjih človeškega dela. Če nam je to jasno, se lahko vprašamo, zakaj pravzaprav tolikšen odpor pri INOVACIJAH? Ko pa se vendar trudimo, da nam uspe sodelavci v podjetju pridobiti, da stalno razmišljajo, kako poenostaviti delo! Na tak način je namreč možno po-

večati produktivnost dela v večji meri, kot bi lahko prispevali k zvišanju produktivnosti najboljši specialisti s področja racionalizacije dela. Tega načina so se posluževali že A. KRUPP v Nemčiji, Eastman - Kodak, FORD MOTOR CO., General MOTORS CORPORATION itd.

Iz analize dogajanj sledi, da so ljudje drug drugemu zavidni avtorske nagrade, zato se poslužujejo vseh mogočih načinov, izsiljevanja, da bi prišli do nezasluzenega denarja! To vse pa slabi potencialni del inovatorjev, ki resno in predano delajo na tehničnih izpopolnitvah - pomen INOVACIJE se manjša. Ker se je obseg dela izredno povečal, je pri nas nastala potreba po formiranju kompleksnejšega oddelka oz. službe, ki se bo ukvarjala z INOVACIJAMI in pa z njihovo pravno zaščito. Ta služba naj bi pravilno usmerjala razvoj inovacij, ter gradila načrtno inovacije ter skrbela, da bodo stimulatvni ukrepi kar najbolj učinkoviti.

Vendar pa, kot sem v uvodu že omenil, ni situacija preveč pozitivna! Po nalogu direktorja se je dosedanji referent prestavil iz standardizacije v MARKETING, kjer mu je tudi edino mesto. Izogniti se želim namreč eni težavi, in sicer tej, da takšna služba ne pride pod vodstvo ljudi, ki se nikoli niso ukvarjali z inovacijami niti nimajo za to potrebnega interesa. To pa je potreben pogoj za opravljanje tovrstnih poslov. Druženopolitične organizacije so podprle mojo zahtevo po formiranju takšne službe, in to je tudi edino pravilno.

Nekdanji Referat za racionalizacijo je sicer opravljal svoje delo, vendar so delavci v zadnjih letih izgubljali zaupanje do takovrstnih racionalizacij, predvsem zaradi neizplačanih ali pa premalo izplačanih odškodnin, počasnosti in neefikasnosti. To nezadovoljstvo občutim največ jaz pri svojem delu, saj sem se moral v enem primeru poslužiti skrajne nevhvaležne pozicije: osebno sem s svojim podpisom garantiral, da bo predlagatelj dobil izplačano odškodnino, za realizacijo predloga, po pravilniku. Pri nas namreč

Iskra EMO-TOZD „Tobi“: v surovinskem oddelku.

Na osnovi ustave SFRJ in SRS, zakona o patentih in tehničnih izboljšavah in samoupravnega sporazuma Iskre je Skupščina združenega dela Iskra na svojem zasedanju dne
..... v sprejela

PRAVILNIK O IZUMIH, TEHNIČNIH IZBOLJŠAVAH IN KORISTNIH PREDLOGIH (Osnutek)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) vzpodbuja vse delavce k inventivni dejavnosti, s katero povečujejo ekonomičnost, produktivnost in dohodek, s tem, da zagotavlja moralne in materialne pravice avtorjem izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov v skladu s predpisi ter interesi združenega dela.

2. člen

Pravilnik ureja zlasti medsebojne pravice in dolžnosti med združenim podjetjem Iskra (v nadaljnjem besedilu: Iskra) in avtorji tistih izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, ki so ustvarjeni v Iskri, ne glede na to, ali so avtorji delavci, štipendisti, učenci ali zunanji sodelavci.

3. člen

Pravilnik določa postopek za prijavo izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov v Iskri, organe, ki sprejemajo in obravnavajo prijave, ter način in merila za izplačevanje odškodnin.

4. člen

Pravica in dolžnost vsakega delavca je obveščanje in opozarjanje ustreznih organov na probleme in pomanjkljivosti, zlasti v raziskovalnem delu in proizvodnji, ki jih opazi pri svojem rednem delu, kakor tudi dajanje idej in predlogov za odstranitev teh pomanjkljivosti oz. rešitev problemov.

Za umestno opozorilo (v pisni obliki) pripada delavcu enkratna nagrada v višini 200 ND, brez ozira na pravice, ki mu pripadajo kot morebitnemu avtorju izuma, tehnične izboljšave ali koristnega predloga.

Vsa predložena opozorila morajo biti evidentirana.

Za predlog oz. zamisel o odstranitvi pomanjkljivosti ali o rešitvi določenega problema pripada delavcu-avtorju predloga odškodnina, ki se določa glede na naravo njegovega predloga.

5. člen

Vsak delavec brez ozira na delovno mesto ima pravico, da se njegov predlog obravnava po postopku, ki je določen s tem pravilnikom.

6. člen

Vse osebe, ki glede na svoje delovno mesto ocenjujejo umestnost opozoril ali predlagane dosežke, oz. osebe, ki so odgovorne za uvajanje

dosežkov v prakso (vodje obratov, oddelkov, tehnologi, tehnični direktorji), so dolžne vsa opozorila skrbno analizirati, proučiti vse možnosti za uporabo ter skrbeti za najhitrejšo aplikacijo dosežkov.

Neupoštevanje te določbe se smatra za kršitev delovne dolžnosti.

II. POSTOPEK ZA PRIJAVO IZUMOV, TEHNIČNIH IZBOLJŠAV IN KORISTNIH PREDLOGOV

7. člen

Avtor – ali skupina avtorjev – izuma, tehnične izboljšave ali koristnega predloga (nadalje dosežka) je dolžan brez odlašanja pisмено obvestiti referenta za inventivno dejavnost oz. drugo odgovorno osebo v OZD, kjer so zaposleni, o nastalem dosežku.

V obvestilu avtor navede, kako je bil dosežek ustvarjen (po lastni iniciativi, na osnovi delovne naloge, itd.) Avtor obvestilo lastno-ročno podpiše.

K obvestilu mora avtor priložiti izčrpen opis svojega dosežka, ki mora vsebovati zlasti sledeče podatke:

- kratek stvarni naslov dosežka
- področje uporabe dosežka
- namen (cilj) oz. kakšen problem rešuje dosežek
- kratek opis doslej znanih rešitev (z navedbo literature oz. drugih podatkov o tem, kje se je avtor z znanimi rešitvami seznanil)
- navedbo prednosti dosežka pred znanimi rešitvami
- podroben opis konkretne izvedbe (oz. izvedbenih) zamisli dosežka.

Kolikor je mogoče, priloži avtor k obvestilu in opisu še podatke o predvidenih gospodarskih učinkih, morebitnih investicijah ter analizi tržišča.

8. člen

Avtor, ki ne more sam sestaviti dokumentacije v smislu čl. 6., lahko za izdelavo le-te prosi za pomoč referenta za inventivno dejavnost oz. drugo za to delo pooblaščenno osebo.

Osebe, ki nudijo avtorju le tehnično pomoč, se ne smatrajo za soavtorja dosežka.

9. člen

Avtor in vse druge osebe, ki so po svoji dolžnosti ali na drug način seznanjene z dosežkom, so dolžne do vložitve eventualne prav-

ne zaščite (patenti) čuvati vse podatke kot poslovno tajnost.

Kršenje dolžnosti iz prvega odstavka tega člena se smatra za hujšo kršitev delovnih obveznosti. Kazenska in materialna odgovornost se v primeru kršitve ravna po splošnih predpisih.

10. člen

Referent za inventivno dejavnost takoj, najkasneje pa v 14 dneh po prejemu obvestila od avtorja dostavi vso potrebno dokumentacijo službi za industrijsko lastnino (SIL) v Raziskovalnem inštitutu, ki potem tudi najkasneje v 14 dneh obvesti še vse ostale OZD v Iskri, preko njihovih referentov za inventivno dejavnost o nastali inovaciji. Le-ti so dolžni v svoji OZD vestno proučiti možnost izkoriščanja dosežka.

Odločitve o tem, ali bodo dosežek izkoriščale ali ne, sporočijo OZD službi za industrijsko lastnino, najkasneje v enem mesecu od dneva prejema dokumentacije. Odločitev podpiše odgovorni član poslovnodnega organa.

11. člen

Kolikor se neka OZD v Iskri odloči, da bo določeni dosežek izkoriščala, mora pristojna oz. ustrežna služba v OZD zagotoviti primerno evidenco, ki omogoča ugotavljanje rezultatov izkoriščanja dosežka.

12. člen

Na osnovi teh odločitev, kakor tudi na osnovi mišljenja službe za industrijsko lastnino o naravi dosežka se avtorja obvesti o tem, ali Iskra uveljavlja svoje pravice do dosežka.

Avtor mora biti obveščen najkasneje v roku treh mesecev od dneva, ko je obvestilo o nastalem dosežku predal referentu za inventivno dejavnost.

Kolikor je avtor zaradi jasnosti moral naknadno dopolniti dokumentacijo iz čl. 6., se rok treh mesecev šteje od dneva prejema dopolnitve dokumentacije.

Če Iskra v roku treh mesecev ne izjavi ničesar, pripadajo vse pravice do dosežka avtorju.

13. člen

Kolikor Iskra uveljavlja svoje pravice do dosežka, je dolžna avtorju zagotoviti moralne (avtorske) in materialne pravice, zlasti pravico do odškodnine, ki se določi na osnovi gospodarske koristi.

Gospodarska korist se predvsem določa na osnovi finančnega učinka inovacije napram doseganju stanju.

Kadar takega učinka ni možno neposredno izračunati (n.pr.: izumi pri povsem novih proizvodih) se osnova za določitev odškodnine izračuna iz ustvarjenega dohodka tako, da se za gospodarsko korist smatra tisti delež dohodka, ki ustreza povprečni profitni stopnji ustreznega tehničnega področja.

14. člen

Odškodnina se obračunava po lestvici v tabeli, ki je priložena in je sestavni del tega pravilnika.

15. člen

Odškodnino izplača vedno tista OZD, v kateri se dosežek izkorišča, ne glede na to, v kateri OZD Iskre je dosežek nastal.

Če se dosežek izkorišča v več OZD, dobi avtor odškodnino od vsake OZD, ki dosežek izkorišča, pri čemer se višina vsake posamezne odškodnine določi po lestvici iz priložene tabele.

III. IZUMI

16. člen

Izum je nova rešitev določenega tehničnega problema, ki se da uporabiti v industrijski ali kakšni drugi dejavnosti in za katero je mogoče pridobiti patent v smislu Zakona o patentih in tehničnih izboljšavah.

17. člen

Iskra ima za izume, ki so v smislu Zakona o patentih in tehničnih izboljšavah v njej ustvarjeni, pravico do patentne zaščite doma in v tujini na svoje ime.

18. člen

Kolikor Iskra uveljavlja svoje pravice do patentiranja izuma, sklene z avtorjem pismeno pogodbo. Pogodbo sklene avtor vedno s tisto OZD, ki želi izum izkoriščati.

19. člen

Odškodnina za izum se izplačuje na sledeči način:

1. V roku enega meseca od podpisa pogodbe se izplača odškodnina v višini 3.000 ND.
2. Za izume, ki se takoj izkoriščajo, se višina odškodnine določa vsako leto, vendar največ za dobo pet let izkoriščanja izuma. Odškodnina se izplačuje najkasneje mesec dni po zaključnem računu vsakega leta izkoriščanja, pri čemer se odškodnina iz točke 1 tega člena v prvem letu smatra kot akontacija.

Če je za izum v SFRJ zaščita odklonjena, pripada odškodnina avtorju največ za dobo treh let izkoriščanja.

3. Za izume, ki se ne izkoriščajo, pa Iskra zadrži pravice zanje, ker obstoja možnost izkoriščanja v bližnji bodočnosti, dobi avtor poleg odškodnine iz 1. točke tega člena še enkratno odškodnino v višini 2.000 ND v roku enega meseca od dneva, ko je bil izdan prvi patent za ta izum v katerikoli državi.

Če se lahko tekom časa zaradi spremenjenih okoliščin izum drugače razvrsti kot ob trenutku določanja odškodnine, ima avtor pravico do odškodnine po novi razvrstitvi, a že prejete odškodnine pa veljajo kot akontacija.

20. člen

Za vsak izum, do katerega uveljavlja svoje pravice, mora Iskra načeloma vložiti patentno prijavo najkasneje v roku šest mesecev od dneva, ko je izumitelj Iskre obvestil o nastalem izumu.

Če obstojajo posebni gospodarski razlogi, sme Iskra uveljaviti pravice do izuma, pa pri tem vložitev prijave odložiti ali pa prijave sploh ne vložiti. Pri tem izumitelj ne sme biti prikrajšan za svoje pravice.

Če je vložitev prijave odložena za več kot dve leti, od dneva obvestila izumitelja, pripada izumitelju poleg odškodnine po čl. 18 še odškodnina v enkratnem znesku 2.000 ND, ki se izplača v roku enega meseca potem, ko je ta rok pretekel.

Kolikor Iskra sploh ne želi vložiti prijave, sklene z izumiteljem poseben sporazum.

21. člen

Iskra sme v nujnih primerih takoj po prejeto obvestilu izumitelja o nastalem izumu vložiti patentno prijavo na svoje ime.

22. člen

Kolikor se Iskra med trajanjem veljavnosti odpove določenemu patentu, je dolžna o tem obvestiti izumitelja. Na zahtevo izumitelja

mora Iskra odstopiti za tak patent vse pravice izumitelju brez zahtev po vračilu odškodnin, ki jih je avtor prejel.

IV. TEHNIČNE IZBOLJŠAVE

23. člen

Tehnična izboljšava je tehnična rešitev, dosežena z racionalnejšo uporabo znanih tehničnih sredstev ali tehnoloških postopkov, s katero se dosega večja delovna storilnost, boljša kakovost proizvodov, prihranek pri materialu in energiji, boljše izkoriščanje strojev in naprav ter boljša kontrola proizvodnje, boljša varnost dela in večja varnost okolja.

24. člen

Avtor tehnične izboljšave načelno obvesti referenta za inventivno dejavnost pred uporabo te izboljšave v praksi, najkasneje pa v roku enega meseca od pričetka uporabe.

25. člen

Odškodnina za tehnično izboljšavo pripada avtorju največ za dobo treh let od pričetka izkoriščanja izboljšave v vsakokratni OZD. Odškodnina se izplačuje mesec dni po zaključnem računu vsakega leta izkoriščanja.

V. KORISTNI PREDLOGI

26. člen

Koristen predlog je vsaka rešitev določenega gospodarskega problema, ki po svoji naravi ni izum ali tehnična izboljšava in ki poboljša gospodarjenje v skladu s poslovnimi in družbeno postavljenimi kriteriji.

27. člen

Avtor koristnega predloga načelno obvesti referenta za inventivno dejavnost pred uporabo tega predloga v praksi.

28. člen

Odškodnina za koristen predlog pripada avtorju največ za dobo enega leta izkoriščanja

koristnega predloga v praksi. Odškodnina se izplača mesec dni po zaključnem računu enega leta izkoriščanja koristnega predloga.

VI. REŠEVANJE SPOROV

29. člen

Vse spore med avtorji izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov in OZD Iskre rešuje v prvi stopnji arbitražna komisija, ki jo imenuje skupščina Iskre, na drugi stopnji pa stvarno in krajevno pristojno sodišče.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

30. člen

Vso dokumentacijo v zvezi s poslovanjem, ki je predmet tega pravilnika, vodijo referenti za inventivno dejavnost.

31. člen

OZD Iskre so dolžne zagotoviti sredstva za izplačevanje odškodnin.

32. člen

Posamezne OZD ali TOZD Iskre lahko predpišejo dodatne moralne, materialne in druge stimulacije za inventivne delavce (diplome, nagrade, napredovanje, prednosti pri reševanju stanovanjskega problema itd.) kakor tudi podrobnejša navodila za uporabo tega pravilnika.

33. člen

Skupščina Iskre oz. njen ustrezní izvršilni organ vsaki 2 leti po potrebi revalorizira višino oz. merila za določanje odškodnin.

34. člen

Pravilnik začne veljati 8. dan potem, ko ga skupščina Iskre sprejme, in se ga obenem v celoti objavi v glasilu Iskra. Pravilnik je obvezen za vse OZD in TOZD v sestavi ISKRE.

Predsednik skupščine
združenega podjetja Iskra:
Vladimir Logar, dipl. oec. l.r.

V, dne

TABELA ZA DOLOČANJE ODŠKODNIN

Letna odškodnina

Letna osnova din

do 5000
5001 – 25.000
25.001 – 50.000
50.001 – 100.000
100.001 – 200.000
200.001 – 500.000

15 %, min. 300 din
750 din + 11 % razlika nad 5000
3000 din + 10 % razlika nad 25.000
6000 din + 7 % razlika nad 50.000
10.000 din + 5 % razlika nad 100.000
15.000 din + 4 % razlika nad 200.000
27.000 din + 3 % razlika nad 500.000
42.000 din + 2 % razlika nad 1.000.000

OBRAZLOŽITEV osnutka pravilnika o izumih, tehničnih izboljšav in koristnih predlogih

U v o d

Ko dajemo ta osnutek v javno razpravo, menimo, da je treba nekoliko pojasniti osnovna izhodišča, ki so komisiji za sestavo pravilnika služila kot vodilo pri njenem delu.

Kot neformalno osnovo lahko prav gotovo vzamemo željo celotnega kolektiva, da organiziramo vsestransko inventivno dejavnost do te mere, da bo le-ta resnično postala množična. Vsak delavec Iskre naj se zaveda, da bo za kakršenkoli ustvarjalen prispevek, ki presega redne službene zadolžitve, prejel moralno in materialno priznanje, ki mu pripada. Zavedati se moramo, da inventivna dejavnost bistveno prispeva k večji produktivnosti in s tem k večjemu dohodku.

Drugo pomembno izhodišče je seveda samoupravni sporazum Iskre, ki v 7. poglavju načelno določa temelje celotnega mehanizma inventivne dejavnosti v Iskri.

Naše nadaljnje vodilo pri delu je tudi bila želja, da bi bil pravilnik čim bolj

univerzalen, čim krajši ter obenem dovolj jasen, da bo tudi neposredno uporaben. Razumljivo je, da smo med temi, deloma med seboj nasprotujočimi si zahtevami skušali najti najboljšo rešitev. Koliko nam je to uspelo, naj pokaže razprava. Sicer pa smo mnenja, da v primeru, če je želja po stimulaciji novatorjev dejansko prisotna, zadostuje tudi bolj „načelni“ pravilnik; kjer pa razumevanja ni ali noče biti, pa ne bi pomagal še tako podroben pravilnik. Pomembno je, da je široko novatorstvo dejansko želja nas vseh. Ne navsezadnje so novatorji pravzaprav resnični neposredni proizvajalci, ker ne prispevajo samo „rutinskega“ dela, temveč soustvarjajo tudi nova proizvodna sredstva.

Komentar k pravilniku

V nadaljevanju podajamo nekaj krajših pripomb k tistim členom, ki so po našem mnenju pomembnejši, oz. pri katerih bi lahko morda prišlo do dvoumnega tolmačenja.

1., 2. in 3. člen določajo namen in vsebino samega pravilnika. Želeli bi opozoriti zlasti na zadnji stavek 2. člena, ki jasno pove, da pri zagotavljanju pravic ni nobenih razlik glede na „formalni“ položaj avtorjev inovacij. Ta pravica je jasno zapisana tudi v 5. členu.

4. člen pravzaprav vse nas zavezuje, da postanemo res „neposredni“ proizvajalci, ki svojega dela ne opravljamo samo rutinsko, temveč o njem razmišljamo, iščemo pomanjkljivosti ter jih skušamo tudi reševati. Seveda se utegne zgoditi, da nek delavec opazi določen problem, za katerega pa ne bo znal sam poiskati ustreznih rešitev. Toda pravica in dolžnost delavca je, da na problem opozori. Za opozorilo naj mu kot priznanje pripada enkratna nagrada 200,- din. Kolikor pa nekdo poda rešitev določenega problema, pa mu seveda pripada odškodnina, ki se izračunava po merilih, določenih s tem pravilnikom (glej 14. člen).

Člen nadalje še določa, da morajo biti vsa opozorila in predlogi tudi evidentirani. S tem lahko zagotovimo dokazovanje izvirnosti predloga ali opozorila. Lahko se namreč zgodi, da nekdo opozori na problem, vendar se njegovo opozorilo ne smatra kot umestno, kasneje pa nekdo drugi dobi nagrado za rešitev ali za opozorilo istega problema.

6. člen pove, kakšna je delovna dolžnost vseh tistih, ki po svoji službeni dolžnosti ocenjujejo predloge, oz. ki so tudi odgovorni za uvajanje inovacij v proizvodnjo.

Znano je, da se kot enega izmed vzrokov za zastoj inventivne dejavnosti navaja nerazumevanje vodstvenih delavcev za novatorsko dejavnost. Po domače bi lahko rekli, da gre mnogokrat za priznano slovensko „fovšijo“. Vodja obrata lahko n.pr. zavrne predlagano tehnično izboljšavo, ker ne privoščiči avtorju izboljšave odškodnine. No, upajmo, da v Iskri temu ni tako in da tudi ne bo. Kakršenkoli poskus v takem smislu pa se po 6. členu smatra za kršitev delovne dolžnosti. In menimo, da je tako tudi prav. Nevoščljivosti med nami ne sme biti. Celo prav nasprotno: nagrada, ki jo dobi delovni tovariš, naj bo ostalim vzpodbuda!

7. člen govori o „referentu za inventivno dejavnost“. Pravilnik pravzaprav določa, da je vsaka OZD dolžna imeti osebo, ki bo strokovno ter poklicno opravljala tekoče posle v zvezi z inventivno dejavnostjo. Napram dosedanji praksi predstavlja tak način velik korak naprej. Do sedaj so se običajno s posli okrog inovacij ukvarjale komisije, ki pa kljub najboljši volji in prizadevnosti njenih članov niso delovale redno in strokovno. Vsekakor je inventivna dejavnost gospodarsko dovolj pomembna, da je ne kaže obravnavati le z občasnimi komisijami.

Sicer pa nekatere naše OZD take referente že imajo (n.pr. Elektromehanika in EMO).

7. člen še določa, kaj vse naj opis nekega dosežka zajema. Za manjše rešitve seveda ne bo opis zajemal vseh zahtevanih podatkov. Gre le za to, da opis vsebuje čim več naštetih podatkov.

Od 8. do 12. člena je podrobneje opisan postopek obravnave nekega dosežka. Ti členi se naslanjajo predvsem na samoupravni sporazum Iskre (7. poglavje)

13. člen postavlja osnovne kriterije za izračun gospodarske koristi iz posameznega dosežka. To je eno najbolj občutljivih vprašanj celotnega pravilnika, ki pa ga nikoli ni mogoče povsem natančno opredeliti. Izračun gospodarske koristi se praviloma razlikuje od primera do primera in slej ko prej zavisi od tega, kakšna je bila finančna evidenca (glej tudi 11. člen). Na ta člen se neposredno navezuje tudi 14. člen.

15. člen je zapis ideje, ki jo je naša služba dala že pri obravnavi samoupravnega sporazuma. Gre za to, da naj avtor dobi dvakratno oz. večkratno odškodnino, kolikor bo njegov dosežek izkoriščen v dveh oz. več OZD Iskre. Taka določba je prav gotovo stimulaturna za naše novatorje.

Členi 16 do 22 obravnavajo podrobneje določbe v zvezi z izumi kot najvišjo obliko inventivne dejavnosti. 19. člen navaja tudi način nagrajevanja izumov, ker se le-ta razlikuje od izplačevanja odškodnin za tehnične izboljšave in koristne predloge. Pri izumih (oz. patentih) se mnogokrat izkoriščanje prične kasneje, včasih celo z nekajletnim zaostan-

kom od „rojstva“ izuma. Tu so pač vmes razni dejavniki: trajanje raziskovalnega dela, nabava nove tehnologije, razmere na trgu itd.

Pri tehničnih izboljšavah takih ovir ni, oz. jih vsaj ne bi smelo biti. Temu primerno je zato IV. poglavje (členi 23 do 25) kratko in zajema le še dopolnila k sicer splošnemu postopku za obravnavo dosežkov. Povsem podobno velja tudi za koristne predloge.

Glede prehodnih in končnih določb verjetno ni potrebno dajati posebnih pojasnil.

Z a k l j u č e k

Pričujoča obrazložitev naj služi le kot uvod v javno razpravo o osnutku pravilnika in nikakor nima namena pre-judicirati mišljenja in stališč članov delovne skupnosti Iskre. Želimo si široko in plodno razpravo, vsakdo naj pove svoje mnenje.

Vse predloge, mnenja in dopolnitve pošljite na Iskra – Raziskovalni inštitut, Služba za industrijsko lastnino, Ljubljana, Tržaška c. 2, najkasneje do 5. julija.

Človekovo telo

Kaj pravzaprav je tale splet kit, žil, mišic in kosti?

Ali ni človekovo telo

oklepu podobno, ki ga že majhen sunek lahko stre?

Kljub temu pa trdno oklepa duha, da si ne bi dovolil preveč poleta.

A ne bodimo krivični: brez te prozaične posode se v sfero tudi duh razblinil bi. In kaj bi ostalo? Nekakšne zlepljene črepinje brez pogonske sile, ki le duh jo da lahko.

1973

Vrni se v domovino

Takrat, ko si prvič odhajal sva sanjala o sreči z odprtimi očmi. A vlak hiti tvoj vlak v tujino!

Ko si že drugič odhajal sva se bodrila: „Še leto in vse bo prav!“ A vlak spet hiti tvoj vlak v tujino.

Že leta in leta prihajaš – odhajaš mi mahaš v slovo, ker vlak spet hiti tvoj vlak v tujino.

In leto za letom obljube in želje in solze in upi – jutri.

Želim si bližine – otroka – družine. A upe mi vedno odnese tvoj vlak v tujino.

Leto za letom sva vedno bolj tujca mladost pa odhaja A sreča? Odnaja jo vlak tvoj vlak v tujino.

O, vrni se že v domovino! Le enkrat živimo le skupaj sva eno! Za vedno. Brez tebe hiti naj ta vlak v tujino.

Krpan

Ljudje

Mislím, da ni prav če ljudje ne ljubijo sebe in bližnjih. Mislím, da ni prav, da ne spoštujemo svojih načel, in podlegajo trenutkom in željam in bolečini. Ni prav, če si ljudje ne znajo podati roke v pozdrav.

Ni prav, če ljubezen ne seže dlje kot do sebe in ne sliši tujega vzdihla ne prošnje ne tujih solz. Mislím, da ni prav, če presiti ljudje ne vidijo lačnih. Mislím, da ni prav, da ne pomagajo tistim ki rabijo kruh, obleko in prijazno besedo. Mením, da smo vsi ljudje – beli in črni dobri in slabi revni in bogati – ljudje le takrat če imamo (tudi) srce.

Staša

Počitništvo v EMO

Smo tik pred glavno turistično sezono in prav je, da zapišemo tudi nekaj vrstic o letovanju in rekreaciji delavcev iz Iskra industrija EMO Celje. O tem smo se pogovarjali z nekaterimi delavci v podjetju. EMO ima svoj lasten počitniški dom v Crikvenici z restavracijo in kuhinjo, ki zmoreta dnevno okoli 100 obrokov. V počitniškem domu je 28 ležišč, kar pa seveda ne zadošča za potrebe delavcev EMO. Zato so si rezervirali še dodatna ležišča v bližnjih domovih in pri zasebnikih. Letos so si tako rezervirali 55 lastnih ležišč, tako da bo v Crikvenici letovalo okoli 500 njihovih delavcev in svojcev. Zavedati se moramo, da je v celjski Iskri zaposlenih okoli 3.600 delavk in delavcev, zato zgoraj omenjena številka ni kaj preveč razveseljiva, kljub temu pa so v EMO gotovo nekoliko na boljšem kot v mnogih drugih Iskrinih podjetjih. Emovci bodo letos letovali tudi v Iskrinih počitniških domovih v Poreču in na Dugem otoku ter v Savudriji, Umagu, Vodicah in drugod. Koliko jih bo šlo na takšno, če ga lahko označimo, organizirano letovanje, še ne bi mogli napovedati. Večje število delavcev EMO si samo preskrbi preko turističnih agencij primerne kraje za letni oddih.

Tako kot vsako leto, bo celjski kolektiv tudi letos poslal na oddih v Crikvenico okoli 60 članov, predvsem tistih, ki so počitka najbolj potrebni, okoli 20 članov pa vsako leto pošlje

na letovanje tudi sindikalna organizacija v kolektivu.

To pa še ni vse. Preko centra za socialno delo iz Celja bo tovarna EMO organizirala letos 14-dnevno letovanje predšolskih in šolskih otrok svojih delavcev v Baški. Celotno letovanje za enega otroka bo stalo skoraj 820 din. Delovna organizacija bo plačala pri-spevek, ki bo odvisen od dohodka staršev na družinskega člana. Glede na to bodo starši plačali od 150 do 660 din za letovanje svojega otroka.

Starši so za letovanje že prijavi-li 44 otrok, od tega je osem otrok mater samohranilk. Otroci bodo letovali v dveh izmenah, in sicer predšolski konec junija in v začetku julija, šolski otroci pa v drugi polovici julija.

Delavci EMO so zadovoljni z organizacijo poletnih počitnic, manj pa z zimskim odihom. EMO ima na Golteh dve depandansi s 40 ležišči.

Rekreacijski center na Golteh je primeren v glavnem le v zimski sezoni. Takrat je vedno zaseden, poleti pa je bolj prazen. Depandansi na Golteh si je EMO zgradil z udarniškim delom pridnih rok svojih delavcev.

lad

DOPIŠUJTE V ISKRO

PORTRETI ISKRAŠEV

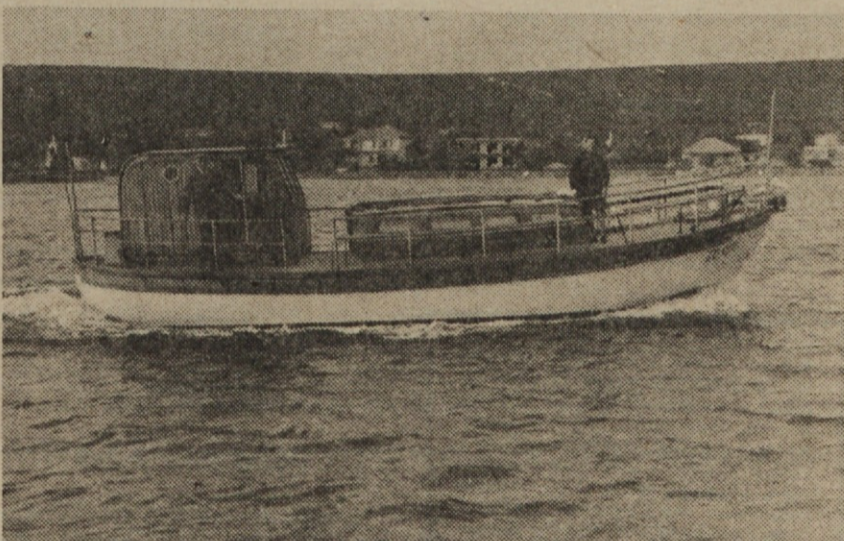
Krsto Filipi

Ni zaposlen v Iskri pa vendar ga mnogi poznamo, seveda samo tisti, ki smo že bili v Iskrinem kampu Mir na Dugem otoku. Krsto Filipi je namreč prevoznik iz Sukošana pri Zadru, v poletni sezoni pa vozi na Dugi otok Iskraše, ki tamkaj preživijo dopust. Za Iskro vozi že skoraj 10 let in zato smo ga tudi uvrstili v rubriko Portreti Iskrašev.

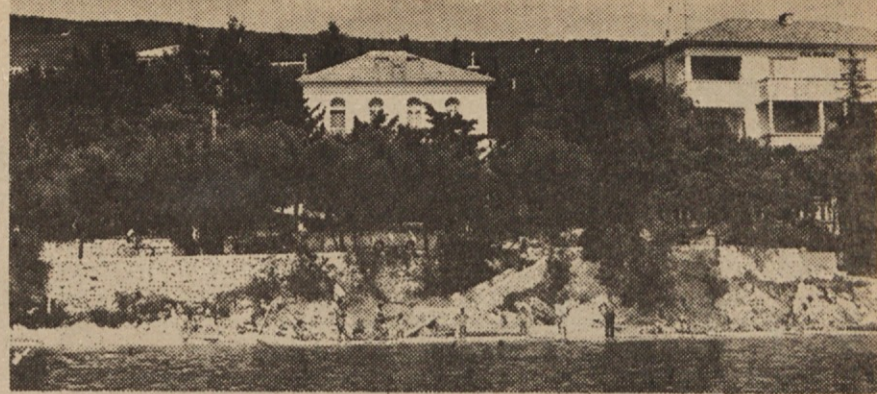
Spoznal sem ga med nedavnim službenim potovanjem na Dugi otok. Prve besede, ki jih je spregovril z menoj, potem ko sem stopil iz avta, so bile: „Kako je kaj v Sloveniji? Ali želijo tisti nori Italijani res dobiti kaj po glavi.“ Nato se je zamislil in nadaljeval: „Nek jugoslovanski politik je kmalu po vojni izjavil, da se meje oblikujejo s krvjo, le redko pa za zeleno mizo. Tudi to mejo smo oblikovali s krvjo in le s krvjo bi jo bilo mogoče tudi spremeniti,“ je poudaril.

Krsto Filipi je star morski volk.

lad

To je najnovejša „brodica“ Krsta Filipija, s katero varno prevažajo letovalce na Dugi otok.

Počitniški dom Iskra – Industrija EMO v Crikvenici.

Zaradi povečane proizvodnje potrebujejo ERO, TEA, ATC in SPD VEČJE ŠTEVILO DELAVCEV ZA DELO V PROIZVODNJI obdelovalnih strojev, montažah, bakelitu in plastičnih masah. Do 1. oktobra bi potrebovali vsaj 240 delavcev, tudi takih s strokovnimi profili. Člane kolektiva prosimo, da o teh možnostih seznanijo znanca ter jim svetujejo zaposlitev pri nas. Želimo zaposliti predvsem kandidate, ki imajo zagotovljeno stalno bivališče v Kranju ali bližnji okolici.

Izredni študij na EF

Ekonomska fakulteta ima poleg rednega študija organiziran tudi izredni študij, ki je namenjen občanom, ki žele ob svoji zaposlitvi pridobiti višješolsko ali visokošolsko izobrazbo.

PRVA STOPNJA POSLOVNEGA ŠTUDIJA

Študijski program prve stopnje zajema dveletni poslovni študij, ki poseduje slušateljem teoretična in praktična znanja, katera omogočajo diplomantom, da prevzamejo zahtevnejša in odgovornejša operativna dela v organizacijah združenega dela.

Učni načrt prve stopnje poslovnega študija zajema:

- I. letnik
 - Politična ekonomija
 - Ekonomika organizacij združenega dela
 - Temelji komercialnega poslovanja
 - Knjigovodstvo
 - Poslovna matematika I.
 - Poslovna statistika I.
 - Informatika (računalništvo)
 - Tuj jezik – po izbiri angleški, italijanski, francoski, nemški, ruski
 - Osnove narodne obrambe
- II. letnik
 - Temelji družboslovja
 - Ekonomika SFRJ
 - Ekonomika statistika
 - Gospodarsko in samoupravno pravo
 - Poslovna tehnika
 - Poslovna sociopsihologija
 - Predmet po izbiri izmed:
 - Zunanjetrgovinsko poslovanje in praktikum iz zunanjetrgovinskega poslovanja
 - Notranjetrgovinsko poslovanje in praktikum iz notranjetrgovinskega poslovanja
 - Poslovanje turističnih organizacij in praktikum iz poslovanja turističnih organizacij
 - Poslovanje zavarovalnih organizacij in praktikum iz poslovanja zavarovalnih organizacij
 - Poslovanje bank in praktikum iz poslovanja bank
 - Računovodstvo in praktikum iz računovodstva
 - Informacijska tehnologija in praktikum iz informacijske tehnologije
 - Tuj jezik – po izbiri (nadaljevanje I. letnika)
 - Osnove narodne obrambe

Učni načrt (izbirni predmet II. letnika) omogoča slušateljem rahlo usmerjanje v določena delovna področja. Te usmeritve so:

- zunanjetrgovinska usmeritev
 - notranjetrgovinska usmeritev
 - turistična usmeritev
 - zavarovalna usmeritev
 - bančna usmeritev
 - računovodska usmeritev
 - informacijsko-organizacijska usmeritev.
- Prva stopnja poslovnega študija je zaključena oblika izobraževanja, ki daje višješolsko izobrazbo. Po opravljenem diplomskem izpitu dobe diplomanti naziv ekonomist. Diplomantom prve stopnje poslovnega študija je omogočeno (brez kakršnih koli pogojev) nadaljevanje študija v drugi stopnji poslovnega študija.

DRUGA STOPNJA POSLOVNEGA ŠTUDIJA

traja še dve leti (skupno torej štiri leta) in daje visokošolsko izobrazbo. Študijski program poseduje slušateljem poglobljena znanja iz posameznih podjetniških funkcij in tista teoretična znanja iz ekonomije, ki omogočajo absolutnem razumevanje celotnega družbeno-ekonomskega procesa v organizacijah združenega dela.

Učni načrt druge stopnje poslovnega študija zajema:

- III. letnik
 - A. Skupni predmeti:
 - Mikroekonomija
 - Teorija denarja in družbene reprodukcije
 - Upravljalno računovodstvo
 - Poslovna matematika II.
 - Poslovna statistika II.
 - B. Dva izbirna predmeta

IV. letnik

A. Skupni predmeti:

1. Ekonomski sistem in ekonomska politika SFRJ
2. Teorija organizacije
3. Analiza in planiranje poslovanja

B. Trije izbirni predmeti

Izbirni predmeti v III. in IV. letniku so: ekonomika notranje trgovine, ekonomika mednarodne menjave, komercialna politika, metode raziskave trga, proučevanje mednarodnih trgov, mednarodno gospodarsko

pravo, zunanjetrgovinsko zavarovanje, poslovne finance, mednarodne finance, javne finance, zavarovalne finance, ekonomika zavarovalstva, ekonomika industrije, ekonomika kmetijstva, ekonomika transporta, organizacija proizvodnje, planiranje in kontrola proizvodnje, strokovno računovodstvo, revizija s kontrolo poslovanja, metode in tehnike dela v skupini, pedagogika, didaktika, metodika. Usmeritve na drugi stopnji, ki jih omogoča izbirni predmeti v tretjem in četrtem letniku, so:

- komercialna (ki zajema tudi področje turizma)
- finančna
- proizvodna
- načrtovalno-analitska
- poslovno-upravna
- pedagoška usmeritev.

Po opravljenem zagovoru diplomske naloge, dobe diplomanti naziv diplomirani ekonomist.

Poleg navedenih programiranih usmeritev na prvi in drugi stopnji poslovnega študija je dana izrednim študentom možnost, da oblikujejo usmeritev po svojem interesu.

Posebno usmeritveno skupino predmetov oblikuje izredni študent skupaj s študijsko komisijo fakultete.

POTEK IZREDNEGA POSLOVNEGA ŠTUDIJA

Za izredne študente so predavanja, vaje in druge oblike učnega procesa enkrat do dvakrat tedensko v poznih popoldanskih urah. Za razliko od rednega študija, pri katerem poteka študij vseh predmetov vzporedno (torej tako kot v vsaki redni šoli), je zaradi posebnih pogojev, ob katerih študirajo izredni študenti, študij za njih organiziran po sistemu zaporedja predmetov. Tako poslušajo – študirajo slušatelji le posamezen predmet in ko so osvojili snov predmeta, takoj opravljajo izpite. Ko opravijo izpit, nadaljujejo s študijem naslednjega predmeta.

POGOJI VPISA

V PRVI LETNIK EKONOMSKE SMERI ALI PRVO STOPNJO POSLOVNEGA ŠTUDIJA

se lahko vpiše občan, ki je končal gimnazijo ali kako drugo srednjo šolo in zaradi delovnega razmerja ali drugih upravičenih razlogov ne more obiskati pouka kot reden študent.

V prvi letnik se lahko vpiše tudi občan, ki ni končal štiriletne srednje šole, če je bil najmanj štiri leta zaposlen in poprej opravil preizkusni izpit.

Na drugo stopnjo poslovnega študija se lahko vpišejo kandidati, ki so končali:

- dveletni poslovni študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani
- I. stopnjo Visoke ekonomske-komercialne šole v Mariboru
- Višjo upravno šolo v Ljubljani
- Višjo šolo za organizacijo dela v Kranju
- Višjo pomorsko šolo v Piranu – navtični oddelek

PRIJAVA ZA VPIS

Predhodne prijave za vpis pošljite pisarni za izredni študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, Gregorčičeva 27, najkasneje do 5. avgusta 1974. Prijava naj zajema: priimek in ime, organizacijo združenega dela, kjer ste zaposleni, in vaš naslov. O kraju in času vpisa bo vsak prijavljen kandidat obveščen pisмено. Vpis bo v prvi polovici septembra.

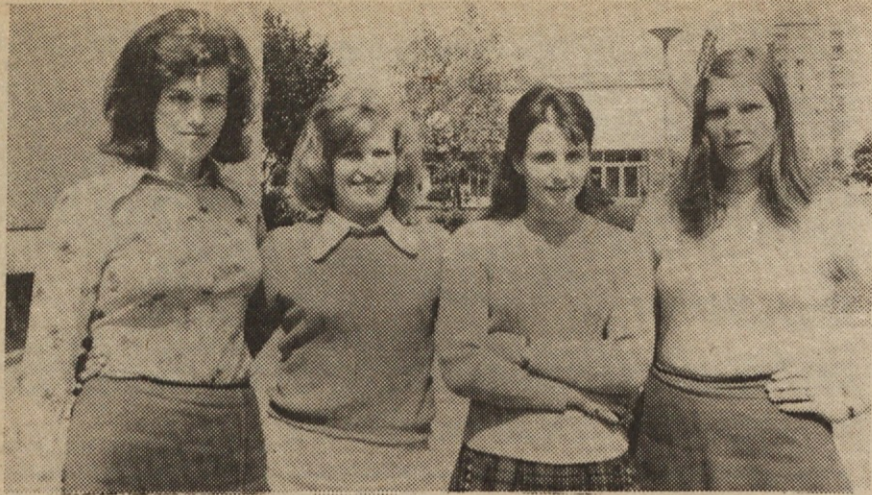
SOLNINA

Stroški učnega procesa študija se krijejo s šolnino, ki jo plačajo izredni študenti sami ali njihove organizacije združenega dela.

ZACETEK POUKA

za izredne študente je v drugem tednu septembra.

Obširnejše pisne informacije o organizaciji in poteku izrednega študija lahko dobe zainteresirani v pisarni za izredni študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, Gregorčičeva 27, tel. 21-911.

Med ženskami je na kegljaškem turnirju pred letošnjimi igrami Iskre v Celju podrla največ kegljev ženska ekipa CAOP.

Kegljači v Celju

Sredi intenzivnih priprav na bližnje letne športne igre Iskre so tudi kegljači naših organizacij. Tako so se v soboto, 8. t. m., na kegljišču Hmezada v Žalcu pomerile ženske ekipe iz naslednjih organizacij: IEZE, Aparati, Polprevodniki, EMO in CAOP ter na kegljišču Ingrada v Celju moške ekipe: Aparati, EMO, Polprevodniki in IEZE.

Tako ženske, kot tudi moški so kegljali na sto lučajev in dosegli naslednjo ekipno uvrstitev: ženske: 1. CAOP 1.405 (Kranj 313; Adamič 374, A. Rozman 367, M. Rozman 342), 2. Polprevodniki 1.317 (Gašparut 298, Vrezek 293, Kmetič 325, Lopan 401); 3. EMO 1.306 (Jezovšek 341, Grum 314, Rešek 334, Sabo 317); 4. Aparati 1.238 (Popovič 292, Jug 348, Resnik 325, Mahkovec 273);

5. IEZE 1.147 (Drnovec 376, Janžekovič 390, Špiclin 381), moški: 1. EMO 2.770 (Ajdnik 402, Vanovšek 545, Gregorčič 462, Oštir 444, Grilanc 507, Putnik 410); 2. Aparati 2.691 (Penko 430, Jeglič 400, Miklavčič 457, Sever 449, Novak 489, Bilodjeric 466); 3. Polprevodniki 2.488 (Kuhar 412, Šarlah 405, Ribič 381, Smodiš 403, Sladič 409, Kramar 478); 4. IEZE 1.658 (Druškovič 394, Androjna 412, Žirovnik 463, Cukrov 389). Moška in ženska ekipa IEZE sta nastopili nepopolni. Med ženskami so bile najboljše: 1. Lopan (Polprevodniki) s 401; 2. Janžekovič (IEZE) s 390; 3. Špiclin (IEZE) s 381 podrtimi keglji, itd., med moškimi pa: 1. Vanovšek (EMO) s 545; 2. Grilanc (EMO) s 507; 3. Novak (Aparati) s 381 podrtimi keglji, itd.

Tako bogat pripravljani turnir obeta še veliko hujšo konkurenco na letnih igrah 22. in 23. junija v Celju. — Jan —

Z izleta v alpsko – turistični center

Planinsko smučarski izlet v ATC na Kanin, ki sta ga organizirala planinska sekcija in športna komisija s smučarsko sekcijo ISKRA – Elektromehanika za 25. maj, je bil izveden v soboto, 8. junija.

Udeleženci izleta smo se do Bovca pripeljali že zgodaj zjutraj in ujeli prvo vožnjo z žičnico na Kaninsko pogorje. Sama žičnica, zgrajena lani, je precej dolga in vredna ogleda. Vožnja z njo traja pol ure in pripelje na 2.200 m nadmorske višine, kjer je zgrajen tudi velik in sodoben dom, ki pa še ni popolnoma dokončan. Od tod je čudovit pogled v dolino in na veličastno verigo Julijcev. Tu smo se razdelili v dve skupini, ena na planinske izlete bližnjih vrhov, druga na smučanje ob vlečnicah. Čeprav je vmes rahlo snežilo, so bili izleti prijetno doživetje in tudi smuka odlična. Sneg je bil namreč ravno prav zmrzjen, skozi oblake pa so prodirali sončni žarki in nam rahlo ožgali obraze. Srečno in veseli smo se vrnili v dolino. Časa smo imeli še dovolj in tudi sonce je v dolini topleje gredo, zato smo si ogledali še hotel Kanin s kopališčem, kanjon Soče, ki po svoji modrozeleni barvi in čistosti slavi kot ena najlepših rek Evrope, izviri Soče ter Kugiyev spomenik. Ustavili smo se še na Vršiču, si nakupili značek in spominkov ter se nato vrnili v Kranj.

— Leban —

Nuša Gartnar

je. Tako smo lahko nastopili na svetovnem prvenstvu v Falunu na Švedskem. Zame je bil to že največji uspeh, da sem lahko nastopil na svetovnem prvenstvu, čeprav se nisem plasiral v vrh. Seveda pa tudi ni manjkalo razočaranj.

Hvaležen sem tovarni in vodstvu v oddelku, da mi omogočajo treninge in nastope. Moram reči, da je dovolj razumevanja, čeprav precej dni manjkam. Doma pa so se že navadili, da sem precej zdoma. V začetku so precej tarnali, zdaj so pa že kar veseli, če mi uspe!

„Lani in letos,“ je nadaljevala razgovor Nuša, „sem obredla skoraj vso Jugoslavijo s slovensko žensko rokometno reprezentanco in z „Alplesom“, v katerem igram že od šolskih let sem. Kakor veste, smo se prebile v drugo zvezno ligo in smo tam na četrtem mestu. Seveda bi bilo lepo misliti na prvo zvezno ligo, pa ni možnosti. Saj smo vse stroge amatere, če pa bi prišle tako visoko, bi morale dvakrat dnevno trenirati — kar je že skoro profesionalizem.“

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta Jožeta Vilmana se iskreno zahvaljujem za pozornost in poklonjeni venec sodelavkam v kontroli ATC.

Marija Kozan

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Ureja uredniški odbor – Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Šilc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, inš. 2333 – Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA – LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

LP

Izlet na Platak in na morje

Planinci Jugoslavije bomo praznovali 100-letnico PZ Jugoslavije (hkrati pa tudi 100-letnico PZ Hrvatske) na Platu nad Reko; slovesnost bo združena s praznovanjem Dneva borca in bo potekala od 3. do 7. julija 1974.

Ob tej priliki bo organizirala PS Iskra Elektromehanika izlet na Platak, predvidoma pa še krajšo turo na Risnjak ali kam drugam. Po vrnitvi s ture bo okrog 13. ure izlet do morja na kopanje.

Izlet se bo pričel v soboto, 6. julija. Izpred kina Center v Kranju bo odpeljal avtobus ob 4. uri zjutraj. V Ljubljani bo imel postanek na postajališču pred Tobačno tovarno in sicer ob 4,30. Povratek domov bo istega dne zvečer. S seboj je treba vzeti tudi kopalno obleko ter posodo z jedilnim priborom za tiste, ki si želijo hrano iz vojaških kotlov.

Prijave sprejemajo: Štefka Mrak, tel. 29-53, Vinko Golmajer za Lipnico, Dušan Pirc 28-74 za ATC, Snój Zvone za Vego in sicer do 28. junija, oz. do zasedbe avtobusa.

Prispevek za stroške prevoza je 30,00 N din za člane, t.j. člane PD ZP Iskra, zaposlene v Elektromehaniki, za ostale udeležence pa 90,00 N din in ga je treba vplačati ob prijavi. Vabljeni!

Po planinski poti od Kumrovca do Kuma

Vsa zasavska planinska pot od Kumrovca do Kuma je markirana s planinko, Knafelčev markacija: bela pika v rdečem krogu, katerega reže velika tiskana črka Z.

Vse planinske postojanke hranijo poseben žig zasavske planinske poti.

Planinec, ki se bo izkazal z žigi vseh postojank, prejme od koordinacijskega odbora zasavske planinske poti v Zagorju ob Savi častno značko — tam se naročajo tudi zadevne legitimacije.

Planinci, namenjeni v Kumrovec, prestopijo na železniški postaji Sutla v vlak proti Kumrovcu.

Iz Ljubljane pelje vsak dan motorni vlak naravnost do Kumrovca. Na predzadnji postaji Klanjec izstopimo ter si ogledamo spotoma v soteski Zelenjak spomenik skladatelja Antuna Mihanovića, očeta himne „Lepa naša domovina“.

Od tod se vzpenjamo na levi strani Sotle na daleč vidne razvaline nekdanjega Cesargrada (509 m).

V bližini razvalin ima planinsko lovsko društvo Klanjec svojo kočjo. Ključ od zavetišča hranijo na sedežu občine Klanjec.

Cesargrad je bil sezidan v dobi, ko je zrasla vrsta gradov ob vzhodni slovenski meji, da bi čuvali prehod iz Panonske ravnine. Zgodovina ga prvič omenja 1399. leta. Nekaj časa so bili lastniki gradu celjski grofje.

Na severovzhodni strani Cesargrada leži Desinič, za katerim se razvrščajo Donačka gora, Boč in Konjiška gora, zadaj pa se vidi Pohorje. V vznožju pod nami je Kumrovec.

Podložniki Cesargrada in Bizeljani so bili prvi puntarji, ki so se leta 1573 uprli svojemu nasilnemu gospodarju Tahiju.

S Cesargrada nas pripelje pot v Kumrovec, ki je začetna postaja zasavske planinske poti.

V rojstni hiši maršala Tita je urejen muzej, v katerem je ohranjena vsa domača oprema in pohištvo iz otroške dobe maršala Tita.

Oskrbnik muzeja hrani žig zasavske planinske poti.

Od hotela gremo po cesti proti koler dvoru, kjer se naša pot odcepi na levo, preko mostu čez Sotlo, v vas Bistrico ob Sotli s skrbno ohranjenim spomenikom padlim borcem.

Pot se sedaj obrne po desni strani Sotle proti vzh. ter nas pripelje v vas Kunšperk. Vas je dobila ime po gradu nad njo. Pilištanjski grofje so pozidali Kunšperk v X. stoletju.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavcem v TOZD Električna ročna orodja in sindikalni organizaciji tovarne „Elektromehanika“ Kranj prisrčno zahvaljujem za izkazano pozornost ter lepa darila. Še posebno zahvala sodelavcem v delavnici brusilnica. Obenem pa želim vsemu kolektivu še nadalje obilo delovnih uspehov in napredka.

Alojzij Kos

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta
IVANA KASTELICA

se najlepše zahvaljujem delavcem v sektorju kvalitete, kegljačem in OO Sindikata TOZD Usmerniki Novo mesto za izraze sožalja, podeljene vence in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Janez Kastelic

ZAHVALA

Ob izgubi
moje drage mame

IVANE MARTINJAK

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem elektrodelavnice v tovarni „Elektromehanika“ Kranj za izraze sožalja, podeljeni venec in spremstvo na njeni zadnji poti.

Sin Jože z družino

ZAHVALA

Ob izgubi
mojega dragega moža,
očeta, brata
in strica

FELIKSA KOROŠČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala dr. Potočniku za tako vestno obiskovanje na domu ter lajšanje bolečin. Zahvalo izrekamo tudi sodelavcem tovarne Elektromehanika — Kranj: vratarjem, gasilcem, socialnim delavcem in sindikalni organizaciji za izraze sožalja, za obisk na domu v času težke bolezn, denarno pomoč, podeljeni venec in cvetje. Lepa hvala tov. Kokalju za poslovilne besede.

Zalujočiči:
žena Anica
sinova Damijan in Peterček,
brata, sestra in sorodniki